

s. Marijana Mohorić, SCJ (ur.)

POTVRĐENI ZA ŽIVOT U PUNINI

Prva godina priprave za slavlje svete potvrde

Priručnik za krizmanike

s. Marijana Mohorić, SCJ (ur.), *Potvrđeni za život u punini. Prva godina priprave za slavlje svete potvrde. Priručnik za krizmanike*, Zadarska nadbiskupija, Zadar, 2021.

Imprimatur: Zadarska nadbiskupija, Broj: 407/2021 od 8. ožujka 2021.

Autori kateheza (redni br. teme)

Ivan Kapović (1), Ljiljana Elek (2, 4), Iva Žižić (3), Anica Galešić (5, 8), s. Viktorija Gadža (6), Ivana Viduka (7), Ružica Anušić i Ana Rücker (9–12), s. Rita Maržić (13–16), Marijana Dellavia (17), Anita Žunić-Rogić (18), Blaženka Marčina (19), Marta Torić (20)

Nakladnik

Zadarska nadbiskupija

Recenzenti

Prof. dr. sc. Ana Thea Filipović

Doc. dr. sc. Elvis Ražov

Lektura

Mile Mamić, red. prof. u miru

Grafičko oblikovanje i priprema za tisak

Denona d.o.o., Zagreb

Fotografija na naslovnici

Mark Wiggin, *Holy Spirit*

ISBN 978-953-7215-29-3

CIP zapis je dostupan u računalnome katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 001097355

s. Marijana Mohorić, SCJ (ur.)

POTVRĐENI ZA ŽIVOT U PUNINI

Prva godina priprave za slavlje svete potvrde

Priručnik za krizmanike

Zadar, 2021.

KAZALO ZNAKOVA

- Odgovori na pitanje.
- ▶ Klikni na poveznicu/očitaj QR kod.
- Riješi zadatak.
- * Trebao bi znati.

QR kod za *Bibliju*.

QR kod za *Katekizam Katoličke Crkve* (KKC).

KRIZMANIČE, UPOZNAJ SVOJE DOSTOJANSTVO!

Ovaj naslov uzeo sam iz veličanstvenog božićnog govora Lava Velikog (440. – 461.) koji je postao papom u veoma teškom trenutku crkvene povijesti. Tada su Crkvu iznutra razdirale krive nauke (hereze), a navale barbarских naroda prijetile su joj uništenjem izvana. Bilo je to, naime, razdoblje velike seobe naroda diljem Europe. Tada je u svom poznatom božićnom govoru papa Lav Veliki pozvao vjernike neka se usprkos svemu raduju jer „rođio se Spasitelj svijeta“ koji je „uništio grijeh i smrt“, pa nije primjereno da među kršćanima „vlada tuga kad slavimo rođendan Života“. Svoj poziv on je uobliočio u rečenicu „Kršćanine, upoznaj svoje dostojanstvo!“

Slavlje svete potvrde u župi za koje se pripremate izvor je vaše radosti. Tom svetom činu raduju se vaši roditelji i kumovi, kao i cijela župna zajednica. Moglo bi se parafrazirati izvješće iz evanđelja pa slikovito reći da je to „novi događaj Duhova“ kad će se u župi osjetiti „božanski lahor s neba“ koji pohađa ne samo vas već i vaše roditelje, kumove, rodbinu, prijatelje i cijelu zajednicu Božjega naroda. Stoga, svi se raduju vašem slavlju svete krizme jer znaju kako će tim svetim činom i oni biti zahvaćeni milosnim pohodom Duha Svetoga. Istina, vi ste, dragi krizmanici, toga dana u središtu Božje i vjerničke pozornosti. No, svi koji su se trudili pripraviti vas za taj sveti čin, bit će dionici Božjih darova i duhovskih milosti.

Dragi krizmanici! Pred vama je prigodni priručnik „Potvrđeni za život u punini“ koji će vam poslužiti u pripravi za slavlje svete potvrde. Priručnik predviđa tijekom godine dvadesetak susreta raspoređenih u tri tematske cjeline s tri konkretna obredna čina koje će osmisliti župnici i katehete.

Poslije upisa i susreta s vama i vašim roditeljima predviđeno je da vas se predstavi župnoj zajednici. A onda u prvoj tematskoj cjelini *Pozvani u život* tijekom osam susreta obradit će se teme o prihvatanju sebe, odgovornosti ophođenja s darom života, životnim teškoćama i načinima njihova rješavanja i molitvi. Ovaj prvi dio završio bi obredom predaje Očenaša.

Nakon primanja Očenaša nastavilo bi se s drugim i trećim dijelom susreta, na kojima će se obraditi teme *Pozvani na zajedništvo* i *Pozvani živjeti kršćanski*. Na tim susre-

timu govorit će se o grijehu, o pozivu na svetost, o Isusu Kristu, Spasitelju svijeta, o izgradnji civilizacije ljubavi, o bližnjemu kao Božjem daru, o životu u slobodi, te o kršćanskom poštivanju različitosti. Budući da drugi dio susreta završava pred korizmu ili tijekom korizme, predviđeno je da se vi, kao kandidati za krizmu, aktivno uključite u korizmene akcije župe, kao i u slavlja križnoga puta, kako na razini župe, tako i nadbiskupije. Posebice se očekuje da se u tom vremenu pripremite za slavlje sakramenta pomirenja, te sudjelujete u obredima Svetoga trodnevlja. Na kraju vjeronaučne godine prije samoga obreda svete potvrde trebalo bi završiti obredom uručivanja Evanđelja, koje bi vam darovali vaši kumovi.

Dok zahvaljujem urednici priručnika „Potvrđeni za život u punini“ s. Marijani Mohorić i autorima pojedinih kateheza, ovim odobravam ovaj Priručnik za krizmanike i želim mu uspješan i blagoslovлен ishod. Slavlje svete potvrde neka bude blagoslov svima u župi. Posebice želim neka to slavlje utvrdi vas, krizmanike u krsnoj milosti i neka vas učini zrelim i zauzetim svjedocima kršćanske vjere. Završavam usklikom: Krizmaniče, upoznaj svoje dostojanstvo!

Zadar, 24. siječnja 2021.,
na blagdan sv. Franje Saleškoga,
vrsnog odgojitelja mladih

✠ Želimir Puljić, nadbiskup zadarski

POZVANI U ŽIVOT

Primam sebe iz tvoje ruke

**Neprestano primam
sama sebe iz tvoje ruke.**

To je moja istina i moja radost.

**Neprestano me tvoje oko gleda
i ja živim iz tvojega pogleda,**

moj Stvoritelju

i moj Spasitelju.

Pouči me

da u tišini tvoje prisutnosti

shvatim otajstvo

koje sam ja sam.

I da to jesam po tebi

i pred tobom

i za tebe.

Amen.

Romano Guardini

1.

POZIV U ŽIVOT

~ Život, dakle, biraj! ~

(Pnz 30, 19)

---

1. Razmisli

- Što ti je sve Bog darovao darom života?
  - Moj život je... (dovrši rečenicu).
  - Zahvali Bogu za dar svoga života neovisno o tome kako se osjećaš.
-
-
-
-
-

2. Poslušaj riječ Božju

Gospodine, proničeš me svega i poznaješ,
ti znaš kada sjednem i kada ustanem,
izdaleka ti već misli moje poznaješ.

► *Pronađi psalam*

Hodam li ili ležim, sve ti vidiš,
znani su ti svi moji putovi.
Jer ti si moje stvorio bubrege,
satkao me u krilu majčinu.
Hvala ti što sam stvoren tako čudesno,
što su djela tvoja predivna.

► *Poslušaj pjesmu
„Hvala ti“*

Dušu moju do dna si poznavao,
kosti moje ne bjehu ti sakrite
dok nastajah u tajnosti,
otkan u dubini zemlje.

(Ps 139, 1-3. 13-15)

3. Na tragu odgovora*

Ljudski život započinje u trenutku čovjekova začeća, nastavlja se preko njegova rođenja, djetinjstva, mладенаčkog doba, njegove zrelosti, starosti i na kraju prirodne smrti.

Život nam je darovan od Boga koji je jedini Gospodar života i smrti. Bog daruje život, a svaki je čovjek u svojoj slobodi i odgovornosti pozvan upravljati svojim životom pod Božjim vodstvom.

► KKC
356-358,
2258-2300.

Svakom čovjeku povjerena je zadaća obrane, promicanja, poštivanja i ljubavi prema daru života. Na taj način čovjek nastavlja Božje djelo stvaranja. Nitko ne smije oduzeti život, ni sebi, ni drugome (npr. samoubojstvo, ubojstvo, sakacanje, eutanazija, pobačaj...). Dirnuti u nečiji život zločin je protiv Boga, osim u samoobrani, ako se u tom činu osoba ne koristi neprimjerenim sredstvima i okrutnim postupcima. Ljudski život je svet, što znači da pripada Bogu.

4. Pokušaj učiniti

- Pokušaj ovaj tjedan učiniti neku malu gestu kojom ćeš uljepšati život nekome tko je ugrožen.
- Pokušaj sa svojim priateljima i priateljicama organizirati volontersku skupinu u župi. Neka vam zadatak bude posjet starijim župljanima, prikupljanje poklona za nezbrinutu djecu, djecu u misijama i sl.
- Snimi video, plakat ili priču na društvenim mrežama u kojima ćeš s priateljima podijeliti poruku da je svaki život jednako vrijedan i dragocjen dar. Baš poput poruke iz Ps 139, 14a:

„Hvala ti što sam stvoren tako čudesno.“

---

5. Moje bilješke

2.

PRIHVAĆANJE SEBE U SVJETLU BOŽJE RIJEČI

~ *Tvoja riječ nozi je mojoj svjetiljka
i svjetlo mojoj stazi. ~*

(Ps 119, 105)

---

1. Razmisli

- *Kada je riječ Božja tebi svjetiljka?*
  - *Što ti riječ Božja osvjetljuje?*
  - *Tko si pred Bogom?*
  - *Što u tišini Božje prisutnosti možeš spoznati o sebi?*
-
-
-
-

2. Poslušaj riječ Božju

I reče Bog: „Načinimo čovjeka na svoju sliku, sebi slična, da bude gospodar ribama morskim, pticama nebeskim i stoci – svoj zemlji – i svim gmizavcima što puze po zemlji!“ Na svoju sliku stvori Bog čovjeka, na sliku Božju on ga stvori, muško i žensko stvori ih. I blagoslovi ih Bog i reče im: „Plodite se, i množite, i napunite zemlju, i sebi je podložite! Vladajte ribama u moru i pticama u zraku i svim živim stvorovima što puze po zemlji!“

I reče Jahve, Bog: „Nije dobro da čovjek bude sam, načiniti će mu pomoći kao što je on.“ Tada Jahve, Bog pusti tvrd san na čovjeka te on zaspava, pa mu izvadi jedno rebro, a mjesto zatvori mesom. Od rebra što ga je uzeo čovjeku napravi Jahve, Bog, ženu pa je dovede čovjeku. Nato čovjek reče. „Gle, evo kosti od mojih kostiju, mesa od mesa mojega! Ženom neka se zove, od čovjeka kad je uzeta!“

(Post 1, 26-28. 2,18.21-23)

3. Na tragu odgovora*

Stvaranje čovjeka bitno se razlikuje od stvaranja bilo kojeg drugog živog bića. Čovjek je kruna Božjeg stvaralačkog djela jer je stvoren na sliku Božju. Njegova je svrha Boga spoznati i ljubiti u slobodi. Čovjek je osoba, to znači da se može svojom voljom i razumom opredijeliti za ljubav ili protiv ljubavi. Među svim stvorenjima samo je čovjek određen za život u prijateljstvu s Bogom (usp. Iv 15, 15). Božja riječ obasjava čovjekov životni put ukoliko je spreman Božju riječ čitati, slušati, prihvati u svome srcu, u dubini svoje duše i nastojati po njoj živjeti te oblikovati svoj odnos prema bližnjima i Bogu. Bog je prisutan svugdje gdje ljudi vole jedni druge, brinu se jedni za druge i skupa mole. Zahvalnost je prepoznata ljubav. Tko je zahvalan, u slobodi se okreće prema iskonu dobra i ulazi u novi, dublji odnos s njim.

- KKC 1-3,
27-30,
343-344,
353-373.

4. Oblikuj stav i pokušaj učiniti

- Razmisli i odgovori:
  - *Kako ljudi mogu prepoznati da si Božje dijete i Kristov učenik/učenica?*
  - *Što bi trebao promijeniti u svom životu?*
  - *Što možeš učiniti odmah u tom smislu?*
- Pokušaj svakodnevno pronaći razloge za zahvalnost Bogu i bližnjima.
- „Bibliji nije namijenjeno da stoji na polici, nego da je svakog dana imate pri ruci, da je često čitate, svakog dana, i sami i zajednički. Ako zajednički idete na utakmicu ili u kupovinu, zašto ne biste zajednički – u dvoje, u troje, u četvero čitali Bibliju?“ (Papa Franjo)
- Pokušaj poslušati ovaj prijedlog i dnevno pročitaj odlomak teksta iz Svetoga pisma. Evo nekoliko mrežnih izvora:

► *Biblica*

► *Liturgija
dana*

► *Nova Eva*

5. Moje bilješke

3.

(NE)ODGOVORNOST U OPHOĐENJU S DAROM ŽIVOTA

~ Život je izazov, suoči se s njim! ~

Sv. Majka Terezija

---

1. Razmisli

- *Koji je smisao tvojega života?*
  - *Što misliš da Bog traži od tebe?*
  - *Kako se osjećaš pred tim zadatkom?*
  - *Kako bi ga mogao ostvariti?*
-
-
-

2. Poslušaj riječ Božju

Doista, kao kad ono čovjek, polazeći na put, dozva sluge i dade im svoj imetak. Jednomu dade pet talenata, drugomu dva, a trećemu jedan - svakomu po njegovoj sposobnosti. I oputovao. Onaj koji je primio pet talenata odmah ode, upotrijebi ih i stekne drugih pet. Isto tako i onaj sa dva stekne druga dva. Onaj naprotiv koji je primio jedan ode, otkopa zemlju i sakri novac gospodarova.

Nakon dugo vremena dođe gospodar tih slugu i zatraži od njih račun. Pristupi mu onaj što je primio pet talenata i donese drugih pet govoreći: „Gospodaru! Pet si mi talenata predao. Evo, drugih sam pet talenata stekao!“ Reče mu gospodar: „Valjaš, slugo dobri i vjerni! U malome si bio vjeran, nad mnogim ču te postaviti! Uđi u radost gospodara svoga!“

Pristupi i onaj sa dva talenta te reče: „Gospodaru! Dva si mi talenta predao. Evo, druga sam dva talenta stekao!“ Reče mu gospodar: „Valjaš, slugo dobri i vjerni! U malome si bio vjeran, nad mnogim ču te postaviti! Uđi u radost gospodara svoga.“

A pristupi i onaj koji je primio jedan talenat te reče: „Gospodaru! Znadoh te: čovjek si strog, žanješ gdje nisi sijao i kupiš gdje nisi vijao. Pobojah se stoga, odoh i sakrih talenat tvoj u zemlju. Evo ti tvoje!“ A gospodar mu reče: „Slugo zli i lijeni! Znao si da žanjem gdje nisam sijao i kupim gdje nisam vijao! Trebalо je dakle da uložiš moј novac kod novčara i ja bih po povratku izvadio svoje s dobitkom. Uzmite stoga od njega talenat i podajte onomu koji ih ima deset. Doista, onomu koji ima još će se dati, neka ima u izobilju, a od onoga koji nema oduzet će se i ono što ima. A beskorisnoga slugu izbacite van u tamu. Ondje će biti plač i škrgut zubi.“

(Mt 25, 14-30)

► KKC
1734-1742,
1745-1748,
2429.

3. Na tragu odgovora*

Niti jedan čovjek nije slučajno došao na ovaj svijet. Bog nas je stvorio na ovom svijetu jer ima posebni plan sa nama. Bog nas je stvorio zato što nas ljubi. Stvorio nas je da budemo sretni. Bog traži od nas da slušamo svoje srce u kojem nas po daru savjesti poziva da radimo ono što nas usrećuje. Od Boga smo primili život, vjeru, nadu, savjest, slobodnu volju, ali i talente koje trebamo iskoristiti na najbolji način. Vlastite sposobnosti, talente možemo koristiti na različite načine, ali ih možemo i zanemariti. Različite su naše sposobnosti i mogućnosti, naše sklonosti, interesi i očekivanja. Zahvaljujući osobnim različitostima i posebnostima, međusobno se nadopunjujemo i jedni drugima pomažemo kvalitetno živjeti.

4. Oblikuj stav

- Možda još nisi našao odgovor na pitanje što učiniti sa svojim životom, ali odgovor je jako jednostavan: *Trebaš biti sretan!*
- „Imaj hrabrosti zaviriti u svoje srce i zapitati Boga: što želiš od mene? Dopusti Bogu da ti govori i vidjet ćeš kako se tvoj život preobražava i ispunjava radošću.“ (Papa Franjo)
- Vjeruj u to da te Bog voli i želi da budeš sretan, a onda podijeli tu ljubav s drugima. Iskoristi svoje talente za vlastitu dobrobit, dobro društva i Crkve.

5. Moje bilješke

---

4. ŽIVOTNE TEŠKOĆE I NAČINI RJEŠAVANJA PROBLEMA

~ *Ne boj se, jer ja sam s tobom.* ~

(Iz 43, 5a)

1. Razmisli

- *S kojim si se životnim teškoćama do sada susreo?*
  - *Kako si pristupio njihovom rješavanju?*
  - *Kada si doživio da ti je Bog oslonac?*
-
-
-
-
-

2. Pročitaj priču

Jedan je pustinjak dugo molio Boga da mu se pokaže. Najveća mu je želja bila da od Boga ishodi obećanje kako ga nikad neće napustiti. Bog mu se napisljetku pokaže i objavi mu: „Obećavam ti da te nikada neću napustiti, da ću i u dobru i zlu jednako biti s tobom.”

Pustinjak je bio sretan. Osjećao je Boga oko sebe, uz sebe. Hodajući po pijesku obale, znao se osvrtati da utvrdi ide li Bog uistinu za njim. I zbilja, još jedan par nogu slijedio je njegove. Sretan je i presretan bio taj čovjek i duboko zahvalan Bogu. Ali naiđoše tamni oblaci, i nadviše se nad njegov život. Svakojake ga nevolje snađoše. Koračajući po pijesku vremena i osvrćući se, pustinjak, duboko razočaran i zaprepašten, ustanovi da ga Božje stope više ne slijede. Vidio je samo jedan par stopala.

„Kako to da si me napustio sada kada mi je najpotrebniјe?” – jecao je čovjek, kršeći ruke od očajanja. – „Kako si mogao prekršiti zadano obećanje?” Pa, ipak, nastavio je sa hodom. I onda, jednog dana, opet se susreo s Bogom, licem u lice.

„Zašto si me napustio u vrijeme nesreće i patnje?” – izlanu taj čovjek. „Zašto nisi održao riječ da ćeš uvijek biti sa mnom?”

Bog se nasmiješi i reče mu: „Kad si nekoć primijetio samo jedan par stopala, znaj da su te stope pripadale Meni, a ne tebi. Jer tijekom toga teškog vremena, Ja sam te nosio u naručju!”

Nepoznati autor

3. Na tragu odgovora*

Bog nam u Isusu Kristu očituje svu dubinu svoje milosrdne ljubavi. U Isusu Kristu nevidljivi Bog postaje vidljiv. Postaje čovjekom poput nas. To nam pokazuje dokle ide Božja ljubav: nosi sav naš teret. S nama je na svim našim putovima. On je u našoj napuštenosti, našoj patnji, našemu strahu i smrti. On je tamo gdje mi više ne možemo dalje, da nam otvorи vrata u život. Budući da je Bog ljubav (usp. 1 Iv 4, 8), nema ničega stvorenog što nije nošeno i obuhvaćeno beskonačnom dobrotom. Vjera se čvrsto drži te riječi, iako ljudi, zbog iskustva patnje i zla u svijetu, sumnjaju da je Bog zaista ljubav. Bog ne izjavljuje samo da je ljubav, nego tvrdi: „Veće ljubavi nitko nema od ove: da tko život svoj položi za svoje prijatelje.“ (Iv 15, 13)

► KKC
65-66, 73,
218, 221,
374-379,
400, 1502.

4. Oblikuj stav

- „Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka uzme svoj križ i neka ide za mnom.“ (Mk 8, 34)
- „Križ treba nositi, a ne vući, i treba ga uzeti kao blago, a ne kao teret. Samo po križu možemo postati slični Kristu.“ (François Fenelon)

5. Moje bilješke

---

5. MOLITVA U KRŠĆANSKOM ŽIVOTU

~ Molitva je ključ koji otvara vrata srca. ~

Sv. Pio iz Pietrelcine

1. Razmisli

- *Što je molitva?*
  - *Kome ti upravljaš svoju molitvu?*
  - *Tko te je naučio moliti?*
  - *U kojim situacijama imaš potrebu moliti?*
-
-
-

2. Poslušaj riječ Božju

„Kad molite, ne blebecite kao pogani. Misle da će s mnoštvima riječi biti uslišani. Ne nalikujte na njih. Ta, zna vaš Otac što vam treba i prije negoli ga zaištete. Vi dakle ovako molite:

‘Oče naš koji jesi na nebesima!
Sveti se ime tvoje! Dođi kraljevstvo tvoje! Budi volja tvoja kako na nebu tako i na zemlji! Kruh naš svagdanji daj nam danas! I otpusti nam duge naše!
Kako i mi otpustimo dužnicima svojim! I ne uvedi nas u napast, nego izbavi nas od Zloga!’“

(Mt 6, 7-13)

3. Na tragu odgovora*

Molitva je naš osobni susret s Bogom, koji prvi dolazi čovjeku u susret. Razgovor s Bogom. Uzdignuće duše k Bogu. Ona može biti osobna, zajednička ili liturgijska molitva.

Molitva je otvaranje vrata Isusu, kojem time dopuštamo da nam pomaže i razveseljava nas. Bog Otac voli i želi tvoje molitve, jer želi komunicirati s tobom, želi surađivati i razgovarati s tobom, a čovjek postaje sugovornik Božji onog trenutka kad počne moliti.

To mjesto gdje se Bog objavljuje, mjesto tištine i molitve može biti: kod kuće, na putovanju, na radnom mjestu, kod slavlja i u igri, u sreći, kao i u tužnim trenucima, ujutro, navečer, po danu i po noći. Svugdje može biti to mjesto. Svugdje – u tebi.

► KKC
2559, 2590,
2759.

4. Oblikuj stav

- Pokušaj češće razgovarati s Bogom, biti ustrajan u molitvi, iznositi svoje molbe Bogu.

Ali...

„**Nikada ne reci OČE** ako se ne ponašaš kao sin, kao kći.

Nikada ne reci NAŠ ako ti je stalo samo do sebe.

Nikada ne reci **SVETI SE IME TVOJE**

ako misliš samo na vlastitu čast.

Nikada ne reci **DOĐI KRALJEVSTVO TVOJE**

ako ti je stalo samo da imaš što veći utjecaj.

Nikada ne reci **BUDI VOLJA TVOJA**

ako želiš nametnuti svoju volju.

Nikada ne reci

KRUH NAŠ SVAGDANJI DAJ NAM DANAS

ako se ne brineš za one u nevolji.

Nikada ne reci **OTPUSTI NAM DUGE NAŠE**

ako gajiš osjećaj mržnje prema bližnjima.

Nikada ne reci **NE UVEDI NAS U NAPAST**

ako joj se sam izlažeš.

Nikada ne reci **IZBAVI NAS OD ZLOGA**

ako se ne zalažeš dosljedno za dobro.

Nikada ne reci **AMEN**

ako riječi Očenaša ne uzimaš ozbiljno.“

Leo Tanner

5. Moje bilješke

6.

MOLITI S BIBLIJOM

~ *Gospodine, nauči nas moliti!* ~

(Lk 11, 1)

---

1. Pomoli se

Gospodine, želimo razmišljati o twojoj molitvi. Nismo te vidjeli poput tvojih učenika kako se moliš. Ali i mi smo tvoji učenici u 21. stoljeću. Naša je molba kao i njihova: „Gospodine, nauči nas moliti!“

2. Poslušaj riječ Božju

„Tako i kad molite, ne budite kao licemjeri. Vole moliti stojeći u sinagogama i na raskrižjima ulica da se pokažu ljudima. Zaista, kažem vam, primili su svoju plaču. Ti, naprotiv, kad moliš, uđi u svoju sobu, zatvori vrata i pomoli se svomu Ocu, koji je u skrovitosti. I Otac tvoj, koji vidi u skrovitosti, uzvratit će ti.“

(Mt 6, 5-6)

Pouka o molitvi

Jednom je Isus na nekome mjestu molio.
Čim presta, reče mu jedan od učenika:
„Gospodine, nauči nas moliti kao što je i
Ivan naučio svoje učenike.“ On im reče:

„Kad molite, gorovite:
Oče!

Sveti se ime tvoje!
Dođi kraljevstvo tvoje!
Kruh naš svagdanji
daji nam svaki dan!
I otpusti nam grijeha naše:
ta i mi otpuštamo
svakom dužniku svojem!
I ne uvedi nas u napast!“

(Lk 11, 1-4)

3. Na tragu odgovora*

„Ištite, i dat će vam se! Tražite, i naći ćete!

Kucajte, i otvorit će vam se! Doista, tko god ište, prima; i tko traži, nalazi; i onomu koji kuca, otvorit će se. Ta ima li koga među vama da bi svojemu sinu, ako ga zaište kruha, kamen dao? Ili ako ribu zaište, zar će mu zmiju dati? Ako dakle vi, iako zli, znate dobrom darima darivati djecu svoju, koliko li će više Otac vaš, koji je na nebesima, dobrima obdariti one koji ga zaištu!“

(Mt 7, 7-11)

► KKC
2607-2616,
2621,
2652-2653.

4. Oblikuj stav

✓ Razmisli i odgovori:

- Što te potiče na molitvu?
- Za koga najčešće moliš?
- Kako se osjećaš dok razgovaraš s Bogom?
- Osjećaš li u molitvi Božju blizinu i na koji način?
- Kada si posljednji put zahvalio Bogu za neku osobu, događaj, svoje sposobnosti...?
- Kako bi tvoja molitva moga biti što bolji razgovor s Bogom što bi trebao odlučiti/učiniti?

„Sve što god zamolite i zaištete,
vjerujte da ste postigli,
i bit će vam!“

(Mk 11, 24)

5. Moje bilješke

7.

TRADICIONALNI OBLICI MOLITVE I POBOŽNOSTI

*~ Uzdaх se u Gospodina uzdanjem silnim,
i on se k meni prignu i usliša vapaj moj. ~*

(Ps 40, 2)

---

1. Razmisli

- *Kako gradiš odnos s nekom osobom koju si upoznao?*
  - *Tko te je naučio prvu molitvu i koja je to molitva bila?*
  - *Jesi li kad sudjelovao u nekoj pobožnosti? Kojoj?*
-
-
-

2. Pročitaj tekst

Sveta Majka Terezija kaže: „Započnite i završite dan molitvom. Dodite Bogu kao dijete. Ako vam je teško moliti, recite: ‘Dodji Duše Sveti, vodi me, štiti me, očisti moje misli da mogu moliti.’ Kad molite, zahvalite Bogu za sve Njegove darove, jer sve je Njegovo i sve je Njegov dar. Ako ste kršćanin, možete moliti molitvu Gospodnju, ako ste katolik, Očenaš, Zdravo Marijo, Krunicu, Vjerovanje – sve poznate molitve. Ako vi ili vaša obitelj imate svoje osobne pobožnosti, onda njih molite.“

Sv. Majka Terezija

3. Na tragu odgovora*

Pozvani smo izgrađivati i produbljivati svoj odnos s Bogom. Uz sakramente, najbolji način da izgradimo taj odnos jest molitva. „Naša se molitva oblikuje riječima, misleno ili usmeno. No, najvažnije je da srcem budemo uz Onoga komu se molitvom obraćamo.“ (KKC 2700)

- KKC
971, 1380,
1674-1676,
2653,
2626-2643,
2678.

Kroz bogatu povijest Crkve kao odgovori na različite potrebe nastale su razne pobožnosti i molitve. Pobožnosti su izraz štovanja Boga, ljubavi Crkve i pojedinog vjernika prema našem Gospodinu Isusu Kristu, Blaženoj Djevici Mariji, anđelima i svećima, u skladu s Božjom objavom, naukom i tradicijom Crkve.

Tradicionalni oblici molitve i pobožnosti jesu: Klanjanje Presvetom Oltarskom Sakramentu, *Lectio divina* - molitveno čitanje Svetoga pisma, Časoslov, Krunica, Andeo Gospodnji, Križni put, čašćenje svetaca i blaženika...

Prakticiramo ih u svojim župama, obiteljima i osobno. Osim osobne molitve možemo moliti i pomoći postojećih molitava. Te formulirane molitve katkad se zovu usmene molitve kao npr. *Očenaš, Zdravo Marijo, Slava Ocu...*

4. Oblikuj stav i pokušaj učiniti

- „Kada Boga tražiš, a ne znaš odakle bi počeo, uči moliti i potrudi se da svakoga dana moliš.“ (sv. Majka Terezija)
- Razmisli o svojim životnim navikama i odaberi pobožnost koja ti najviše odgovara i koju ćeš moći obavljati do idućeg susreta. Vodi o tome bilješke i navedi svoje dojmove, misli, poteškoće...
- Počni voditi dnevnik svoje molitve/pobožnosti/duhovnosti.

5. Moje bilješke

8.

STVORENI SMO ZA ZAJEDNIŠTVO

~ *Nitko nije otok.* ~

Thomas Merton

---

1. Razmisli

- *Po čemu se ljudi međusobno razlikuju?*
  - *Po čemu su slični?*
  - *Može li čovjek živjeti sam?*
  - *Što nam kaže Biblija?*
-
-
-

2. Poslušaj riječ Božju

Gospod stvori čovjeka od zemlje
i opet ga u nju vraća.
Svakom je stvoru udahnuo strah od čovjeka,
da bi on gospodario zvijerima i pticama.
Oblikovao im jezik, oči, uši,
i srce im dade da razmišljaju.
Napuni ih znanjem i razumijevanjem
i otkri im dobro i зло.
Oči je svoje stavio u srca njihova
da im pokaže veličanstvo djela svojih.
Oni će slaviti njegovo sveto ime,
pričajući o veličanstvu djela njegovih.
Još im umnoži znanje
i obdari ih zakonom života.
Učini s njima Savez vječni
i pouči ih sudovima svojim.
Oči su njihove gledale slavu veličanstvenu
i uho slušalo slavni njegov glas.
„Čuvajte se svakoga zla“, reče im
i odredi im dužnosti prema bližnjemu.

(Sir 17, 1. 4-14)

3. Na tragu odgovora*

Bog stvara čovjeka kao jedinstveno biće, ali ga ne stvara kao osamljeno biće. Svaka osoba, bila vjernik ili ne, u dubini svoga bića čezne za zajedništvo. Ova čežnja je potvrda da smo stvoren na sliku Božju jer je Bog zajedništvo osoba – Oca, Sina i Duha Svetoga.

Mi smo pozvani biti dio tog zajedništva, stoga je čežnja za Bogom upisana u čovjekovo srce. Zajedništvo s ljudima izgrađuje nas za zajedništvo s Bogom. Prepoznaj ljepotu u tome! Dok živimo u zemaljskim zajedništvima, uvijek trebamo znati da je naša duša stvorena za nebo. Imajmo povjerenja u Boga, prepustimo se njemu koji nas želi sve dovesti u vječno zajedništvo s njim i bližnjima.

► KKC
27, 369-373,
2083,
2196, 2415.

4. Oblikuj stav i pokušaj učiniti

- Traži i radi dobro u svakoj situaciji.
- Zatraži pomoć kad ti je potrebna.
- Pruži osmjeh koji sve čini ljepšim i lakšim.
- Iskaži pomoć bližnjima u svojem domu.
- Vježbaj se u darivanju i primanju.

„Nemoj se povlačiti.

Nemoj se pomiriti sa svojim otokom.

Nitko nije otok, svatko je dio kontinenta, dio cjeline.

Zato se nikada ne daj obeshrabriti.

Živi danas, ne od onoga jučer ni za ono sutra.

Danas živjeti! Trud se isplati.

Imaš još mnogo šansi da budeš sretan.

Ne daj da se one izgube.“

Phil Bosmans

5. Moje bilješke

---

* MOLI I VJERUJ *

OČE NAŠ

Oče naš, koji jesi na nebesima, sveti se ime Tvoje.
Dođi kraljevstvo Tvoje. Budi volja Tvoja kako na nebu tako i na zemlji.
Kruh naš svagdanji daj nam danas. I otpusti nam duge naše kako i mi
otpuštamo dužnicima našim, i ne uvedi nas u napast,
nego izbavi nas od zla. Amen.

ZDRAVO, MARIJO

Zdravo, Marijo, milosti puna, Gospodin s tobom;
blagoslovljena ti medu ženama i blagoslovjen plod utrobe tvoje, Isus.
Sveta Marijo, Majko Božja, moli za nas grješnike;
sada i na času smrti naše. Amen.

SLAVA OCU

Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu.
Kako bijaše na početku,
tako i sada i vazda i u vijeke vjekova. Amen.

APOSTOLSKO VJEROVANJE

Vjerujem u Boga, Oca svemogućega, Stvoritelja neba i zemlje.
I u Isusa Krista, Sina njegova jedinoga, Gospodina našega,
koji je začet po Duhu Svetom, rođen od Marije Djevice,
mučen pod Poncijem Pilatom, raspet, umro i pokopan;
sašao nad pakao; treći dan uskrsnuo od mrtvih;
uzašao na nebesa, sjedi s desna Bogu Oca svemogućega;
odonud će doći suditi žive i mrtve. Vjerujem u Duha Svetoga,
svetu Crkvu katoličku, općinstvo svetih, oproštenje grijeha, uskrsnuće tijela
i život vječni. Amen.

ANĐEO GOSPODJI

Andeo Gospodnji navijestio Mariji.

I ona je začela po Duhu Svetomu.

Zdravo, Marijo ...

Evo službenice Gospodnje.

Neka mi bude po riječi twojoi.

Zdravo, Marijo ...

I Riječ je tijelom postala.

I prebivala medu nama.

Zdravo, Marijo ...

R. Moli za nas, sveta Bogorodice!

O. Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se.

Milost svoju, molimo Te, Gospodine, ulij u duše naše,

da mi, koji smo po anđelovu navještenju spoznali utjelovljenje Krista,

Sina Tvoga, po muci njegovoj i križu k slavi uskrsnuća privedeni
budemo. Po istom Kristu Gospodinu našem. Amen.

KRALJICE NEBA

Kraljice neba, raduj se. Aleluja.

Jer koga si bila dostojava nositi. Aleluja.

Uskrsnu, kako je rekao. Aleluja.

Moli za nas Boga. Aleluja.

R. Veseli se i raduj, Djevice Marijo. Aleluja.

O. Jer je uskrsnuo Gospodin uistinu. Aleluja.

Pomolimo se.

Bože, koji si se udostojao razveseliti svijet uskrsnućem svoga Sina, Gospodina
našega Isusa Krista, daj, molimo te, da po njegovoj Majci, Djevici Mariji, posti-
gnemo radosti vječnoga života.

Po istom Kristu Gospodinu našem. Amen.

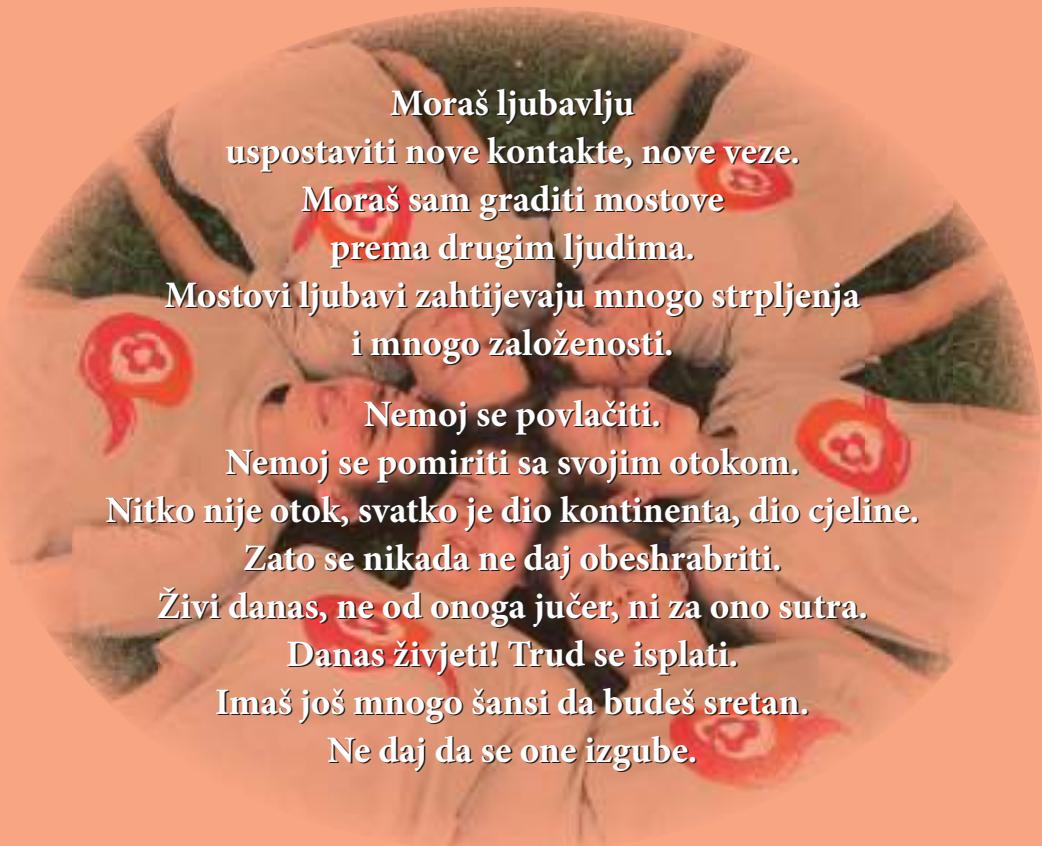
POZVANI NA ZAJEDNIŠTVO

Mostovi ljubavi

Usamljenost je otok. Osjećam se sam.
Bez ljudskih kontakata, bez povezanosti s kopnom.
Nema mostova prema ljudima. Nema brodova
koji redovito prometuju, s dobrim prijateljima na palubi.
Imaš doduše pekara da ne pregladniš.
Imaš i pismenošu koji ti donose račune za vodu,
struju i smeće. Ali nemaš dobrih znanaca,
nemaš istinski povjerljivih ljudi.

Uza sve to: možeš biti sam, ali ne smiješ biti usamljen.
Usamljenost bi bila smrtonosna rana u tvojem srcu.
Moraš učiniti nešto protiv toga.

Phil Bosmans

9.

POZIV NA ZAJEDNIŠTVO

~ *Nije dobro da čovjek bude sam:
načinit će mu pomoći kao što je on.* ~

(Post 2, 18)

---

1. Razmisli

- *Odakle u nama potreba za odnosom s drugim osobama?*
  - *Može li se čovjek ostvariti mimo zajedništva s Bogom i s drugima?*
  - *Bog nas je stvorio na svoju sliku. Kako mu možemo biti slični?*
-
-
-
-
-

2. Poslušaj riječ Božju

„Hajde da priđem“, reče Mojsije,
„i promotrim ovaj čudni prizor:
zašto grm ne sagorijeva.“

Kad je Jahve vidio kako prilazi da razmotri,
iz grma ga Bog zovne: „Mojsije! Mojsije!“

„Evo me!“ – javi se...

Mojsije zakloni lice: bojao se u Boga gledati.

„Vidio sam jade svoga naroda u Egiptu“,
nastavi Jahve...

Zato, hajde! Ja te šaljem faraonu
da izbaviš narod moj, Izraelce, iz Egipta.“

„Tko sam ja da se uputim faraonu“,
odgovori Mojsije Bogu, „i izvedem Izraelce iz Egipta!“

„Ja ču biti s tobom“, nastavi.

Nato Mojsije reče Bogu: „Ako dođem k Izraelcima pa im kažem: ‘Bog otaca vaših poslao me k vama’ i oni me zapitaju: ‘Kako mu je ime?’ – što ču im odgovoriti?“

„Ja sam koji jesam“, reče Bog Mojsiju.

„Oprosti, Gospodine!“ – nastavi Mojsije Jahvi.

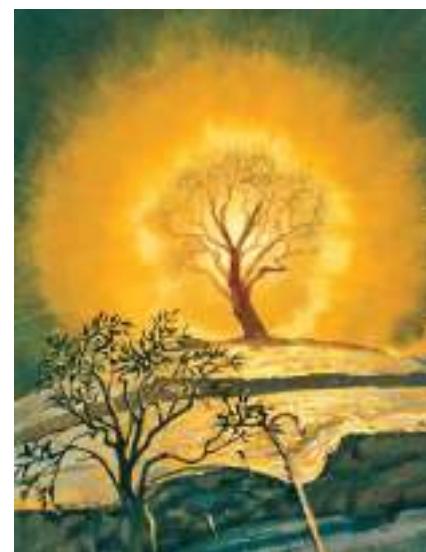
„Ja nikad nisam bio čovjek rječit; ni prije ni sada kad govorиш svome sluzi. Ja sam u govoru spor, a na jeziku težak.“

„Tko je dao čovjeku usta?“ – reče mu Jahve...

Zar to nisam ja, Jahve! Idi, dakle! Ja ču biti s tobom kad budeš govorio i kazivat ču ti što ćeš govoriti.“

„Oprosti, Gospodine“, opet će Mojsije, „ne bi li poslao koga drugoga!“ Razljuti se Jahve na Mojsija i reče:

„Zar Aron, Levijevac, nije tvoj brat? Znam da je on vrlo rječit. Evo, baš ti izlazi ususret. Kad te vidi, obradovat će se u srcu. Ti govorиш njemu i u njegova usta stavljaj riječi. Ja ču biti i s tobom i s njime dok budete govorili; kazivat ču obojici što ćete raditi. Neka on mjesto tebe govoriti narodu. Tako, on će tebi biti mjesto usta, a ti ćeš njemu biti mjesto Boga.“

(Izl 3, 3-4.6-7a.10-14; 4, 10-16)

3. Na tragu odgovora*

„Nije dobro da čovjek bude sam“ (Post 2, 18), da bude bez iskustva vidljive Božje blizine, zato mu On stvara drugu osobu (Ivan Pavao II).

„Bog je ljubav“ (1 Iv 4, 8). On je zajedništvo osoba Presvetog Trojstva - Oca, Sina i Duha Svetoga. Stvorio nas je iz ljubavi i za zajedništvo sa samim sobom i bližnjima. Poznaje nas po imenu kao i Mojsija. Ljubi nas bezuvjetno. Stvorio nas je na svoju sliku i kao bića zajedništva, što znači da nam je potreban drugi da bili voljeni i mogli voljeti. Zajedništvo s Bogom možemo ostvariti samo ako smo u odnosu ljubavi s drugima.

Bog te poziva biti i poziva te učiniti nešto na što nitko drugi nije pozvan. Bog ti jamči da je trajno prisutan kako bi ti mogao izvršiti njegov poziv, bez obzira na tvoje i tuđe mane ili slabosti. U ostvarivanju toga poziva Bog ti govori: „Ne boj se, jer ja sam s tobom; ne obaziri se plaho, jer ja sam Bog tvoj“ (Iz 41, 10).

- KKC
238, 257,
261-267,
355-361,
383, 850,
1878-1879.

4. Pokušaj učiniti

Ovaj tjedan izvrši dvije od ponuđenih aktivnosti.

- Otvorena srca i uma poslušaj savjet majke i/ili oca te preuzmi neku obvezu u kući i izvrši je bez prigovora.
- Moli za prijatelja koji je u teškoj situaciji.
- Zamoli za oproštenje osobe koje su povrijedene tvojim ponašanjem.

5. Moje bilješke

---

10. ČOVJEKOV ODGOVOR: GRIJEH

*~ Gdje se umnožio grijeh,
nadmoćno izobilova milost. ~*

(Rim 5, 20)

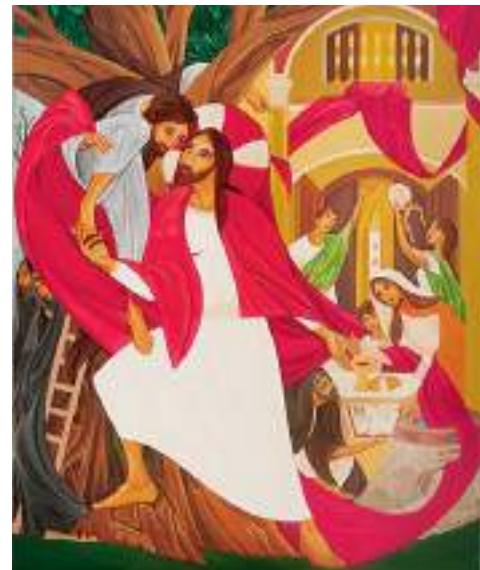
1. Razmisli

- *Kako danas ljudi gledaju na grijeh? Kako gledaš ti?*
  - *Kako se možemo oslobođiti grijeha?*
  - *Što Bog čini s grješnicima?*
-
-
-
-

2. Poslušaj riječ Božju

I uđe u Jerihon. Dok je njime prolazio, eto čovjeka imenom Zakej. Bijaše on nadcarinik, i to bogat. Želio je vidjeti tko je to Isus, ali ne mogaše od mnoštva jer je bio niska stasa. Potrča naprijed, pope se na smokvu da ga vidi jer je onuda imao proći.

Kad Isus dođe na to mjesto, pogleda gore i reče mu: „Zakeju, žurno siđi! Danas mi je proboraviti u tvojoj kući.“ On žurno siđe i primi ga sav radostan. A svi koji to vidješe stadoše mrmljati: „Čovjeku se grešniku svratio!“

A Zakej usta i reče Gospodinu: „Evo, Gospodine, polovicu svog imanja dajem siromasima! I ako sam koga u čemu prevario, vraćam četverostruko.“ Reče mu na to Isus: „Danas je došlo spasenje ovoj kući jer i on je sin Abrahamov! Ta, Sin Čovječji dođe potražiti i spasiti izgubljeno!“

(Lk 19, 1-10)

3. Na tragu odgovora*

Evangelje je objava Božjeg milosrđa prema nama grješnicima. Ta objava ostvarena je u punini u Isusu Kristu. Bog – koji nas je stvorio bez nas, upravo stoga jer poštuje našu slobodu – nije nas htio spasiti bez nas. Prihvatanje njegova milosrđa traži od nas priznanje naših krivica.

„Reknemo li da grijeha nemamo, sami sebe varamo i istine nema u nama. Ako priznamo svoje grijehu, vjeran je on i pravedan: otpustit će nam grijehu i očistiti nas od svake nepravde.“ (1 Iv 1, 8-9) Kao što kaže sv. Pavao: „gdje se umnožio grijeh, nadmoćno izobilova milost“ (Rim 5, 20). No da izvrši svoje djelo, milost mora razotkriti grijeh...

- KKC
- 1431-1435,
- 1455-1459,
- 1468-1469,
- 1846-1851,
- 1854-1864.

Poput liječnika koji istražuje ranu prije nego li je liječi, Bog svojom Riječju i svojim Duhom baca svoje svjetlo na grijeh. Zato je potrebno priznati pred Bogom i sobom, a onda možemo i pred drugima, da smo grješni kao što je to i Zakej priznao. Istovremeno s našim priznanjem, kajanjem, po sakramentu ispovijedi, Duh Sveti djeluje u nama, vraća nas u stanje milosti, tj. u zajedništvo s Bogom i s drugima i daje snagu za promjenu života. To zovemo obraćenjem i pomirenjem s Bogom i ljudima.

4. Pokušaj učiniti

Svaki dan navečer dopusti Isusu da uđe u tvoje srce i zajedno s njim ispitaj savjest o proteklom danu. Nakon tjedan dana učini temeljiti ispit savjesti i valjano se ispovijedi. Prije tog zamoli svoje bližnje za oproštenje za sve što si spoznao kao zlo učinjeno prema njima.

5. Moje bilješke

11.

ISUS KRIST – SPASITELJ

~ Bog pokaza ljubav svoju prema nama ovako:
dok još bijasmo grešnici, Krist za nas umrije. ~

(Rim 5, 8)

1. Razmisli

- Zapitaj se: je li ti potreban Spasitelj? Zašto?
  - Od čega bi volio biti spašen?
  - Spasenje ne moramo zasluziti, ono nam je u Kristu besplatno darovano. Pouzdaj se u njega!
-
-
-

2. Poslušaj riječ Božju

„Doista, dok mi još bijasmo nemoćni, Krist je, već u to vrijeme, za nas bezbožnike umro. Zbilja, jedva bi tko za pravedna umro; možda bi se za dobra tko i odvažio umrijeti. A Bog pokaza ljubav svoju prema nama ovako: dok još bijasmo grešnici, Krist za nas umrije. Koliko li ćemo se više sada, pošto smo opravdani krvlju njegovom, spasiti po njemu od srdžbe? Doista, ako se s Bogom pomirismo po smrti Sina njegova dok još bijasmo neprijatelji, mnogo ćemo se više, pomiren, spasiti životom njegovim. I ne samo to! Dičimo se u Bogu po Gospodinu našemu Isusu Kristu po kojem zadobismo pomirenje. (...)

Dakle, grijeh jednoga – svim ljudima na osudu, tako i pravednost Jednoga – svim ljudima na opravdanje, na život! Doista, kao što su neposluhom jednoga čovjeka mnogi postali grešnici tako će i posluhom Jednoga mnogi postati pravednici. A zakon nadože da se umnoži grijeh. Ali gdje se umnožio grijeh, nadmoćno izobilova milost: kao što grijeh zakraljeva smrću, da tako i milost kraljuje pravednošću za život vječni po Isusu Kristu Gospodinu našemu.“

(Rim 5, 6-11; 18-21)

3. Na tragu odgovora*

Bog nas ljubi. „Radi nas ljudi i radi našega spasenja“ Bog Otac šalje svoga Sina da nas spasi. Ime Isus znači Bog spašava i „nema ni u kome drugom spasenja“ (Dj 4, 12). Što god je Isus učinio, rekao i trpio, bilo je zato da nas pale ljude obnovi i vrati u zajedništvo s Bogom. Svojom smrću Isus nas opravdava, otkupljujuje naše grijeha i plaća cijenu za njih. Vraća nas u stanje milosti i otvara nam pristup u novi život – daruje posinovljenje. Zato je za spasenje važno osobno povjerovati i priznati da trebamo Spasitelja, da je Isus Krist naš Spasitelj. On je za nas umro i uskrsnuo, nazočan je među nama u sve dane do svršetka svijeta, osobito po sakramentima. Kao što nisi mogao sam sebi dati život, tako ni vjeru ne možeš sam sebi dati, nego si je dobio od drugih, od Crkve i u Crkvi je s drugima živiš. Upravo nam u Crkvi Isus osigurava trajni izljev Duha Svetoga i po njemu dar novoga života - spasenje.

- KKC
166, 430, 432,
456, 460, 518,
615, 654-655,
729, 797,
1253, 1257,
1427-1428,
1996-1997.

4. Pokušaj učiniti

- Potraži crkvu u tvojoj blizini u kojoj se održava Euharistijsko klanjanje. Otiđi na Klanjanje i porazgovaraj nasamo s Isusom o sebi i o svom spasenju. Ako nemaš iskustva u Euharistijskom klanjanju, evo odličan način kako provesti 15 minuta s Isusom. ►

5. Moje bilješke

12.

POZIV NA SVETOST

~ Radujte se i kličite! ~

(Mt 5, 12)

---

1. Razmisli

- *Opiši kako bi izgledao tvoj život da možeš reći da si sretan.*
  - *Postoji li razlika između osjećaja sreće i stanja sreće?*
  - *A bi li volio biti svet?*
  - *Je li isto biti sretan i biti svet?*
-
-
-
-

2. Poslušaj riječ Božju

Ugledavši mnoštvo, uziđe na goru. I kad sjede, pristupe mu učenici. On progovori i stane ih naučavati:

„Blago siromasima duhom:

njihovo je kraljevstvo nebesko!

Blago ožalošćenima: oni će se utješiti!

Blago krotkim: oni će baštiniti zemlju!

Blago gladnima i žednima pravednosti: oni će se nasititi!

Blago milosrdnjima: oni će zadobiti milosrđe!

Blago čistima srcem: oni će Boga gledati!

Blago mirotvorcima: oni će se sinovima Božjim zvati!

Blago progonjenima zbog pravednosti:

njihovo je kraljevstvo nebesko!

Blago vama kad vas – zbog mene – pogrde i prognaju i sve зло slažu protiv vas!

Radujte se i kličite: velika je plaća vaša na nebesima!

Ta progonili su tako proroke prije vas!”

(Mt 5, 1-12)

3. Na tragu odgovora*

Za razliku od osjećaja sreće koji je prolazan, Biblija upotrebljava pojam blaženstvo za trajno stanje sigurne sreće. Što više prihvaćamo vrijednosti na koje nas poziva Isus u blaženstvima, tj. Kristov način razmišljanja, ponašanja i djelovanja, to je naše iskustvo sreće veće i trajnije. Ta je sreća čak i nezamisliva: „Što oko ne vidje, i uho ne ču, i u srce čovječe ne uđe, to pripravi Bog onima koji ga ljube“ (1 Kor 2, 9).

► KKC
690, 733-739,
1131, 1133,
1266, 1709-1723,
1730, 1996-2002,
2014-2015.

„Izraz sretan ili blažen postaje istoznačnica za svet, jer izražava činjenicu da oni koji su vjerni Bogu i njegovo riječi, svojim sebedarjem ostvaruju blaženstvo.“ (Papa Franjo) Ostvariti blaženstvo je smisao našeg života i put ostvarivanja svetosti.

Mi svetost ne možemo postići sami. Već na krštenju Bog nam daje posvećujući milost. Da bi nam omogućio život po blaženstvima, Bog nas posvećuje po Isusu i to trajno čini snagom Duha Svetoga u Crkvi, osobito po sakramentima. U sakramen-

timu se susreće s nama i daruje nam svoju milost, božanski život i ljubav, tj. sebe samoga. Iako je svetost dar, naš duhovni napredak i rast u svetosti iziskuje suradnju s Bogom i naš rad na sebi, da slijedimo Kristov primjer, ispravno djelujemo i činimo dobro.

4. Oblikuj stav i pokušaj učiniti

- „Ne boj se težiti k onom višem, pusti da te Bog ljubi i oslobađa. Svetost te ne čini manje ljudskim, jer je to susret između tvoje slabosti i snage Božje milosti.“ (Papa Franjo)
- Izdvoji jedan od sedam glavnih grijeha, onaj koji ti predstavlja najveći izazov ili muku, a zatim kroz tjedan dana:
- Prikaži na svetoj misi svoju želju za promjenom i moli svaki dan Boga za snagu i volju.
- Ispituj savjest svaki dan, vidi u čemu uspijevaš, a na čemu još moraš raditi.
- Ako nakon tjedan dana ne uspiješ, nemoj odustati, jer ustrajnost sigurno donosi radost.

5. Moje bilješke

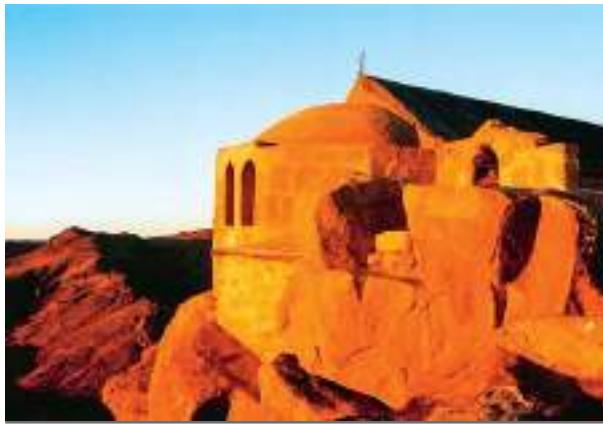

13.

GRADITI CIVILIZACIJU LJUBAVI

*~ Svijet prolazi i požuda njegova,
a tko čini volju Božju, ostaje dovijeka. ~*

(1 Iv 2, 17)

1. Razmisli

Riječ IDEAL (lat. idealis ≈ grč. eîdos: lik) znači ostvarenje konačne težnje, željeno ostvarenje neke osobne ili društvene ambicije.

- *Razmisli i zapiši što bi trebao biti ideal za jednog mladog kršćanina - katolika?*

---

2. Poslušaj riječ Božju

„Stoga, tko god sluša ove moje riječi i izvršava ih, bit će kao mudar čovjek koji sagradi kuću na stijeni. Zapljušti kiša, navale bujice, duhnu vjetrovi i sruče se na tu kuću, ali ona ne pada.

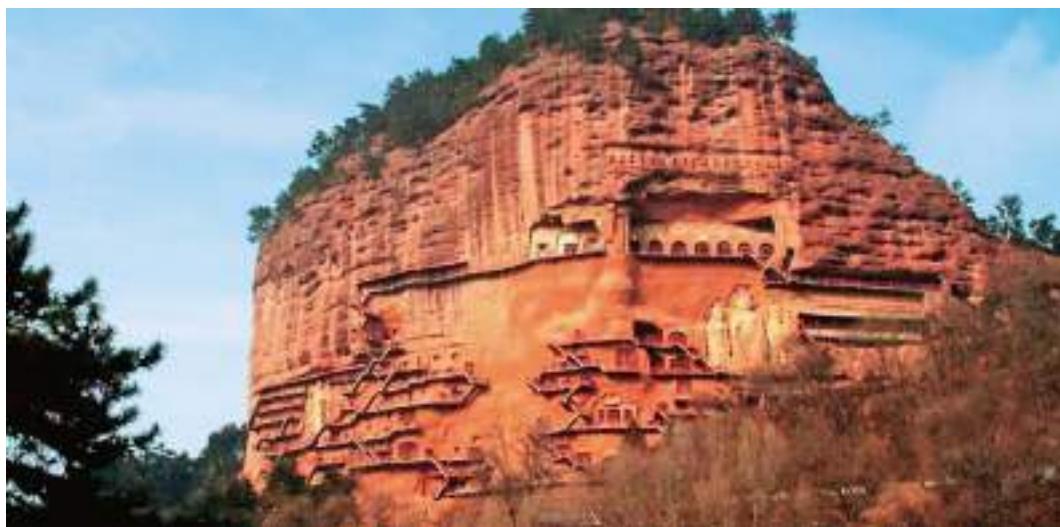
Jer – utemeljena je na stijeni.

Naprotiv, tko god sluša ove moje riječi,

a ne vrši ih, bit će kao lud čovjek koji sagradi kuću na pijesku. Zapljušti kiša, navale bujice, duhnu vjetrovi i sruče se na tu kuću i ona se sruši.

I bijaše to ruševina velika.“

(Mt 7, 24-27)

3. Na tragu odgovora*

U prispodobi Isus nam donosi jednostavnu, svakodnevnu zgodu o dva čovjeka koji grade kuću. Mudri graditelj gradi na stijeni, a nerazumni na pijesku. I jedan i drugi graditelj nešto rade, obojica grade, jedan na stijeni, drugi na pijesku. Za razliku od pijeska, koji je nestalan i varljiv, stijena je čvrsta, stabilna i nepokretna.

Ovo je slika koja suprotstavlja onog koji čuje Božju riječ i trudi se živjeti po njoj i onog koji je čuje, ali ne živi po njoj.

„Graditi život uvijek znači graditi s nekim. Isus nas potiče da ne gradimo sami. Graditi na stijeni znači prije svega graditi s Isusom i na Isusu.“ (Benedikt XVI)

Tko svoj život želi graditi sam, već se udaljio od stijene, od stabilnosti koju može dati samo Bog. Nema dakle nečeg stalnijeg i čvršćeg od Božje riječi.

Posebno važna poruka Božje riječi koja obuhvaća čitav naš život sadržana je u Deset riječi koje su nam poznate kao *Deset Božjih zapovijedi*. One su najvažniji starozavjetni sažetak temeljnih pravila ljudskog ponašanja koje čuvaju čovjeka od razarajuće snage egoizma, mržnje i neiskrenosti. Prvenstvo pripada našem odnosu s Bogom, ali konačno mjerilo kojim će se procijeniti naši životi je ono što smo učinili za druge (usp. Mt 25, 31-46).

► KKC
2052 - 2082.

4. Oblikuj stav i pokušaj učiniti

Ideal svakog katolika trebao bi biti živjeti po Božjoj riječi i na taj način graditi životnu kuću na čvrstoj stijeni.

- Provjeri kakav si ti graditelj. Gradiš li na stijeni ili na pijesku?
- Napravi ispit savjesti prema *Deset Božjih zapovijedi*. Može ti pomoći tekst koji se nalazi na poveznici ► bit.ly/2THsFfx
- Pogledaj video: *Katolik si?* ►
- Glavni lik ovog videa ne shvaća zbog čega je osuđena.
U kratkoj poruci pokušaj joj objasniti u čemu je bit njezine presude?

5. Moje bilješke

14.

BLIŽNJI KAO DAR

~ *Ljubi i čini što hoćeš.* ~

Sv. Augustin

1. Pročitaj i razmisli

Bila jednom pobožna starica koja je sate i sate provodila u molitvi. Jednoga dana začuje Božji glas kako joj poručuje: „Danas ću ti doći u posjet.“ Možete li zamisliti radost i ponos te starice? Dala se marno na čišćenje kuće i spremanje kolača. Obukla je najljepšu haljinu i čekala.

Nakon nekog vremena začuje kucanje. Istoga časa skoči otvoriti vrata, no bila je to samo njezina susjeda koja je došla moliti u zajam žlicu soli. Starica ju je doslovno izgurala. „Za ljubav Božju, odmah odlazi, nemam ja vremena za te gluposti! Čekam Božji dolazak u svoju kuću. Idi, idi, molim te, nemoj mi smetati!“ Zalupila je vratima pred nosom jadnoj sirotici. Malo nakon toga, začuje ona ponovno kucanje. Pogleda se u zrcalo, popravi odjeću i pojuri prema vratima. Tko je to bio?

Neki dječak u preširoku kaputu prodavao je jeftine gumbe i sapunčiće. Starica povije: „Ja danas čekam dragoga Boga i nemam vremena za te stvari. Navrati drugi

put!“ Zalupila je vratima pred dječakom. Nije pravo ni sjela kadli začuje ponovno kucanje. Otvori, a ono siromah starac u dronjcima. „Komad kruha, ljubazna gospođo, makar i staroga... I kad bih se mogao načas odmoriti na ovom stubištu“, molio je usrdno siromah. „Ah, ne! Ostavite me na miru, lijepo vas molim“, reče starica ljutito. Starac je produžio šepajući, a starica se ponovno pripremi za čekanje Boga.

Sat za satom prođe cijeli dan, došla je i večer, no Bog se nije pojavio. Duboko razočarana, starica je pošla na počinak. Začudo, odmah je zaspala i počela sanjati. U snu joj se ukazao Bog i rekao: „Danas sam ti dolazio tri puta, a ti me nijednom nisi primila!“

Bruno Ferrero

2. Poslušaj riječ Božju

Odlazeći odande, ugleda Isus čovjeka zvanog Matej gdje sjedi u carinarnici. I kaže mu: „Podi za mnom!“ On usta i podje za njim.

Dok je Isus bio u kući za stolom, gle, mnogi carinici i grešnici dođoše za stol s njime i njegovim učenicima. Vidjevši to, farizeji stanu govoriti: „Zašto vaš učitelj jede s carinicima i grešnicima?“

A on, čuvši to, reče: „Ne treba zdravima liječnika, nego bolesnima. Hajdete i proučite što znači: *milosrđe mi je milo, a ne žrtva*. Ta ne dodoh zvati pravednike, nego grešnike.“

(Mt 9, 9-13)

*Nadi vremena za milosrđe
– to je ključ
za nebo.*

Sv. Majka Terezija

3. Na tragu odgovora*

Apostol Matej je odgovorio na Isusov poziv. Pošao je za Isusom. Na koji način mi danas odgovaramo kada nas Isus poziva? Odgovaramo vjerom. Pod riječju „vjera“ shvaćamo skup spoznaja i pravila življenja te praktičnih postupaka koje prihvaćaju vjernici i slijede ih. Kako ističe papa Benedikt XVI: „Biti kršćanin nije rezultat neke etičke odluke ili neke velike ideje, već je to susret s događajem, s Osobom, koja životu daje novi obzor i time konačni pravac.“

► KKC
142-227,
2196-2206.

Latinska riječ *credere – cor dare*, zapravo znači: darovati srce. Vjerom čovjek svega sebe slobodno predaje Bogu koji ga neizmjerno ljubi. To je vjera u punu Ljubav koja može preobraziti svijet. Ona nas potiče na predanu zauzetost u ovozemaljskom životu.

4. Oblikuj stav i pokušaj učiniti

- Razmišljaj o svojoj vjeri. Kako je živiš s drugima?
- Kako možeš odgovoriti na Isusov poziv danas?
- Svakodnevno primjeti barem jedan znak Božje prisutnosti u svojem životu i zahvali u večernjoj molitvi.
- U svojem okruženju (obitelji, susjedstvu, razredu) pronađi osobu kojoj ćeš nesobično pomagati.

5. Moje bilješke

15.

ŽIVOT U SLOBODI

~ *Ako je Bog na prvom mjestu,
sve je na svom mjestu;
a ako Bog nije na prvom mjestu,
ništa nije na svom mjestu. ~*

Kardinal Franjo Kuharić

1. Razmisli

- Što je najvrjednije što posjeduješ?
  - Sjeti se da najveći dar primamo samo jednom u životu. Što iz toga možeš zaključiti?
-
-
-
-

2. Poslušaj riječ Božju

Toma zvani Blizanac, jedan od Dvanaestorice, nije bio s njima kad je došao Isus. Drugi mu učenici rekoše: „Vidjeli smo Gospodina.“ Toma im odvrati: „Ako ne vidim na njegovim rukama biljeg čavala i ne stavim svoj prst u mjesto od čavala, ako ne stavim svoju ruku u njegov bok, neću vjerovati.“ I nakon osam dana bijahu njegovi učenici opet unutra, a s njima i Toma. Vrata bijahu zatvorena, a Isus dođe, stade u sredinu i reče: „Mir vama!“ Zatim će Tomi: „Prinesi prst ovamo i pogledaj mi ruke! Prinesi ruku i stavi je u moj bok i ne budi nevjeran nego vjeran.“ Odgovori mu toma: „Gospodin moj i Bog moj!“ Reče mu Isus: „Budući da si me video, povjerovaو si. Blaženi koji ne vidješe, a vjeruju!“

(Iv 20, 24-29)

3. Na tragu odgovora*

► KKC
2083 - 2132,
2258 - 2262.

Prva Božja zapovijed nas potiče da Boga stavimo na prvo mjesto u svojem životu. Ona je najvažnija zapovijed i ključ razumijevanja i življenja ostalih Božjih zapovijedi. Bog nas je stvorio i ljubi nas (usp. 1 Iv 4, 19). On očekuje da mu darujemo svoju vjeru, da svu svoju nadu stavimo u njega i svu snagu ljubavi k njemu upravimo. Lako je to pročitati i reći, ali teško ostvariti.

Evandeoski tekst koji si pročitao svjedočanstvo je kako nevjera po susretu s Bogom može postati vjera. Apostol Toma zbog svoje nevjere je prozvan nevjerni. On u svojoj nevjeri tek u susretu s Uskrsnim - živim Isusom koji je na sebi nosio znakove muke i križa postaje istinski vjernik. Nikoga se ne može prisiliti da vjeruje. Vjera se može dogoditi samo u slobodi. S jedne strane vrijednost i nepovrjedivost ljudskog života utemeljene su u Bogu Stvoritelju, a s druge strane istinsko bogatstvo života jest dati Bogu apsolutnu prednost i tako mu za ljubav uzvratiti vjerom, nadom i ljubavlju.

4. Oblikuj stav i pokušaj učiniti

- Pogledaj film: *Pisma Bogu* ►
- Napiši dva pisma: Prvo pismo uputi Bogu, a drugo svojim roditeljima. U pismu iznesi svoj stav/zahvalnost o vjeri i životu.
- Bilo bi dobro da pismo namijenjeno Bogu prikažeš u svojim molitvama, a roditeljima predas pismo njima napisano.

5. Moje bilješke

16.

KRŠĆANSKO POŠTIVANJE RAZLIČITOSTI

*~ Potrebno je steći naviku
i sposobnost priznati drugome pravo
da bude to što jest i da bude različit. ~*

Papa Franjo

1. Razmisli

- *Napiši u ogledalo tri komplimenta samome sebi i tri stvari u kojima si uspješan.*
- *Izvan ogledala napiši kompliment svojim bližnjima/prijateljima i navedi po čemu se razlikuju od tebe.*

2. Pročitaj priču

Neki otac, vrlo bolestan, okupi trojicu svojih sinova oko smrtne postelje. Jedva je mogao govoriti. Teškom mukom dohvati kutiju u kojoj su bila tri zrna, svakom od njih dade po jedno i reče: „Sve ono što učinite njima, vama će biti učinjeno.“ To rekavši, umre.

Sinovi nisu shvatili posljednje riječi svoga oca. Mislili su da je bio u agoniji te nije znao što govoriti. Svatko je uzeo svoje zrno i pošao kući.

Najstariji sin pohrani zrno u kristalnu ampulicu i stavi ga u najljepšu sobu svoga doma.

Srednji sin je svoje zrno negdje usput izgubio, nije se puno uznemiravao zbog toga, a još manje bi ga pošao tražiti.

Najmlađi htjede znati koju vrstu sjemena mu je otac dao prije smrti. Uze vazu, stavi u nju zemlju i posije ga. Brižno ga je njegovao i nakon nekoga vremena nikla je crvena ruža.

Prolazile su godine. Nitko ne zna kako, ali svakomu od braće dogodilo se ono što se dogodilo njegovu zrnu. Najstarijega brata snađe opaka bolest, leže u krevet i iz njega se nije nikamo maknuo. Srednji brat se izgubio u prašumi za vrijeme jednoga putovanja. O njemu se nikad ništa nije saznao.

Najmlađemu bratu, naprotiv, u životu je dobro pošlo. Posvetio se onome što je najviše volio, slikanju. Naslikao je mnogo slika i postao slavan, poznat u cijelom svijetu po ljepoti svoga izraza. Djela su mu čuvana u najvećim muzejima, a sva su bila potpisana malom crvenom ružom u desnome kutu. Najmlađi sin jedini je njegovao zrno, zato se i njemu dogodilo isto – procvjetao je.

3. Na tragu odgovora*

Talent je simbol Božjih darova. Talenti nisu samo neke izvanredne nadarenosti u matematici, pjevanju, umjetnosti, sportu itd. Talenti su sposobnosti s kojima možemo činiti nešto dobro sebi i drugima a to znači i samome Bogu (usp. Lk 19, 11-27). Oni nisu raspodijeljeni podjednako. Talenti su raspodijeljeni s tolikom raznolikošću kako bi među ljudima rasla ljubav, velikodušnost, dobrohotnost, uzajamnost...

► KKC
546, 1880,
1936-1937,
2429.

Dolazeći na svijet ne raspolažemo svime što nam je potrebno za razvoj tjelesnog i duhovnog života. Drugi su nam potrebni. Bog želi da od njih primamo što nam je potrebno te da se oni koji imaju osobite darove stave na raspolaganje potrebnima. Bog nam je udijelio talente da preko njih ostvarimo svoj život i ostavimo poseban trag u ovom svijetu. Najgore što možemo učiniti je da talente ne koristimo tj. zakopamo.

4. Oblikuj stav

- Kako svojim talentima možeš doprinijeti izgradnji čovječnjeg svijeta?
- Na koji način bi mogao više poštivati bližnje/poznanike/prijatelje s obzirom na njihove talente?
- Pogledaj film: *Bog nije mrtav* ►
- Da se nađeš u istoj ili sličnoj situaciji kako bi postupio?

5. Moje bilješke

---

* SLAVI I ŽIVI *

SEDAM SVETIH SAKRAMENATA

1. Krštenje (Krst); 2. Potvrda (Krizma);
3. Euharistija (Pričest, Misa); 4. Pomirenje (Pokora, Ispovijed);
5. Bolesničko pomazanje; 6. Sveti red; 7. Ženidba.

OSAM BLAŽENSTAVA

1. Blaženi siromašni u duhu, jer je njihovo kraljevstvo nebesko.
2. Blaženi žalosni, jer će se utješiti.
3. Blaženi krotki, jer će baštiniti zemlju.
4. Blaženi koji gladuju i žeđaju pravde, jer će se nasititi (pravde).
5. Blaženi milosrdni, jer će milosrđe postići.
6. Blaženi čista srca, jer će gledati Boga.
7. Blaženi miroljubivi, jer će se zvati sinovi Božji.
8. Blaženi, koji su progonjeni zbog pravednosti,
jer je njihovo kraljevstvo nebesko.

DESET BOŽJIH ZAPOVIJEDI

1. Ja sam Gospodin Bog tvoj: Nemaj drugih bogova uz mene.
2. Ne izusti imena Gospodina Boga svoga uzalud.
3. Spomeni se da svetkuješ dan Gospodnji.
4. Poštuj oca i majku da dugo živiš i dobro ti bude na zemlji.
5. Ne ubij.
6. Ne sagriješi bludno.
7. Ne ukradi.
8. Ne reci lažna svjedočanstva.
9. Ne poželi tuđega ženidbenog druga.
10. Ne poželi nikakve tuđe stvari.

ZLATNO PRAVILO

„Sve, dakle, što želite da ljudi vama čine,
činite i vi njima.“ (Mt 7, 12a)

DVIJE ZAPOVIJEDI LJUBAVI

1. Ljubi Gospodina, Boga svoga svim srcem svojim,
svom dušom svojom i svim umom svojim.
2. Ljubi bližnjega svoga kao sama sebe.
(usp. Lk 10, 27)

SEDAM GLAVNIH GRIJEHA

1. Oholost; 2. Škrrost; 3. Bludnost; 4. Zavist;
5. Neumjerenošć u jelu i piću; 6. Srđitost; 7. Lijenost.

KRJEPOSTI

Bogoslovne krjeposti:

1. Vjera; 2. Nada; 3. Ljubav.

Ćudoredne krjeposti:

1. Razboritost; 2. Pravednost;
3. Jakost; 4. Umjerenost.

ISPIT SAVJESTI

Ispit savjesti na temelju triju bogoslovnih krjeposti
– vjere, nade i ljubavi. ►

KAJANJE

Bože moj, kajem se od svega srca jer grijehom uvrijedih tebe, Oče, najveće i najmilije dobro. Žao mi je za sve zlo što ga učinih i dobro koje propustih. Čvrsto odlučujem s tvojom milošću: činiti pokoru, ispraviti nepravdu i sablazan, kloniti se grješne prigode i više ne griješiti.

Po zaslugama muke Spasitelja našega Isusa Krista
smiluj mi se, Gospodine.

POZVANI ŽIVJETI KRŠĆANSKI

SOL ZEMLJE I SVJETLO SVIJETA

„Vi ste sol zemlje.

Ali ako sol obljetavi,
čime će se ona osoliti?
Nije više ni za što,
nego da se baci van
i da ljudi po njoj gaze.

Vi ste svjetlost svijeta.

Ne može se sakriti
grad što leži na gori.
Niti se užiže svjetiljka
da se stavi pod posudu,
nego na svijećnjak
da svijetli svima u kući.

Tako neka svijetli
vaša svjetlost pred ljudima
da vide vaša dobra djela
i slave Oca vašega koji je na nebesima.“

(Mt 5, 13-16)

17.

POČETAK ŽIVOTA

*„Prije nego što te oblikovah u majčinoj utrobi,
ja te znadoh; prije nego iz krila majčina izađe,
ja te posvetih.“*

(Jr 1, 5)

---

1. Razmisli

- Što označavaju pojmovi „kultura smrti“ i „kultura života“?
  - S kojom Božjom zapovijedi povezujemo pojam svetosti života?
  - Kada započinje ljudski život?
  - Zašto je pobačaj grijeh?
-
-
-
-

2. Poslušaj riječ Božju

„Ako me ljubite, zapovijedi ćete moje čuvati. I ja ću moliti Oca i on će vam dati drugoga Branitelja da bude s vama zauvijek: Duha Istine, kojega svijet ne može primiti jer ga ne vidi i ne poznaje. Vi ga poznajete jer kod vas ostaje i u vama je. Neću vas ostaviti kao siročad; doći ću k vama. Još malo i svijet me više neće vidjeti, no vi ćete me vidjeti jer ja živim i vi ćete živjeti. U onaj ćete dan spoznati da sam ja u Ocu svom i vi u meni i ja u vama. Tko ima moje zapovijedi i čuva ih, taj me ljubi; a tko mene ljubi, njega će ljubiti Otac moj, i ja ću ljubiti njega i njemu se očitovati.“

(Iv 14, 15-21)

3. Na tragu odgovora*

Pobačaj kao „najveći uzrok smrti u svijetu“

9 Months In The Womb ►

Dnevno se pobaci 34 400 nerođene djece, a u zadnjih 100 godina pobačeno je mili-jardu djece. Prema izvješću UN-a, godišnje se pobaci 45 milijuna djece. U 2018. pobačeno je 42 milijuna djece, pri čemu svaka četvrta trudnoća završi pobačajem, a na 33 živorodene bebe 10 njih je pobačeno. Kad bi se pobačaj uvrstio u statistiku smrtnosti (što nije standardna praksa), moglo bi se reći da je te godine pobačaj ujedno bio i uvjerljivo najveći uzrok smrti na svijetu.

► **KKC 2270.**

„Ljudski je život svet zato što od samog početka uključuje stvaralačko Božje djelo i trajno ostaje u osobitom odnosu sa Stvoriteljem, svojom jedinom svrhom. Samo je Bog Gospodar života od njegova početka do kraja te nitko, ni u kakvim okolnostima, ne može prisvojiti pravo izravnog uništenja nedužnog ljudskog bića.“ (KKC 2258)

4. Oblikuj stav i pokušaj učiniti

- Razvrstaj moguće posljedice pobačaja u odgovarajući stupac.
- NESANICA, NEPLODNOST, GRIŽNJA SAVJESTI, DEPRESIJA,
RAZNE ZDRASTVENE TEGOBE, LOŠIJI ODNOS SA
SUPRUGOM, SUICIDALNE MISLI

<i>Psihičke posljedice</i>	<i>Fizičke posljedice</i>	<i>Duhovne posljedice</i>

- Što bi kao kršćanin učinio/rekao nekome tko želi pobaciti dijete?
- Osmisli savjete kršćanskog načina života kako se osoba uopće ne bi dovela u situaciju da pomisli na pobačaj.
- Moli za nerođenu djecu.

5. Moje bilješke

18.

(NE)ODGOVORNO ŽIVLJENJE SPOLNOSTI

~ *Tijelo vaše hram je Duha Svetoga koji je u vama,
koga imate od Boga, te niste svoji.
Jer kupljeni ste otkupninom.*

Proslavite dakle Boga u tijelu svojem! ~

(1 Kor 6, 19-20)

---

1. Razmisli

- *Spolnost obuhvaća cijelu ljudsku stvarnost. Uloga spolnosti je velika u zdravlju, obitelji, društvu, politici, životnom vijeku...*
  - *Spolnost nije samo spolni čin.*
-
-
-

2. Poslušaj riječ Božju

„Sve mi je dopušteno!“ Ali – sve ne koristi. „Sve mi je dopušteno!“ Ali – neću da mnome išta vlada. „Jela trbuhu, a trbuh jelima; Bog će i jedno i drugo uništiti.“ Ali ne tijelo bludnosti, nego Gospodinu, i Gospodin tijelu! Ta Bog koji je Gospodina uskrisio i nas će uskrisiti snagom njegovom. Ne znate li da su tijela vaša udovi Kristovi? Hoću li dakle uzeti udove Kristove i učiniti ih udovima bludničnim? Nipošto!

Ili zar ne znate: tko uz bludnicu prione, jedno je tijelo? Jer veli se: *Bit će njih dvoje jedno tijelo.* A tko prione uz Gospodina, jedan je duh. Bježite od bludnosti! Svaki grijeh koji učini čovjek, izvan tijela je, a bludnik griješi protiv svojega tijela.

Ili zar ne znate? Tijelo vaše hram je Duha Svetoga koji je u vama, koga imate od Boga, te niste svoji. Jer kupljeni ste otkupninom. Proslavite dakle Boga u tijelu svom!

(1 Kor 6, 12-20)

3. Na tragu odgovora*

Prihvaćajući svoju spolnost kao izuzetno važan i uzvišen dio tvoje osobnosti, shvatit ćeš tko si, za što te je Bog ospособio i bit će ti lakše razumjeti tko je Bog. Biti muškarac ili biti žena posve određuje ljudsku osobu. Bog je htio da muškarac i žena u trajnom zajedništvu budu jedno za drugo te se dopunjaju u ljubavi i po toj ljubavi budu suradnici Božji u stvaranju novog života. Zato se muškarac i žena spolno i duhovno privlače. Biti slobodan za ljubav postaje se samodisciplinom kojoj treba težiti i u kojoj se valja vježbati ostajući vjeran Božjim zapovijedima.

► KKC
2331-2345,
2335, 2392.

Pozvani smo na čistu ljubav koja se opire svim unutarnjim i vanjskim silama koje bi je htjele uništiti. Čovjek koji živi čisto, nije igračka svojih nagona, nego živi svoju spolnost svjestan ljubavi i kao izraz ljubavi. I upamti: Nitko ne može tvojem tijelu dati niti oduzeti dostojanstvo nego ti sam. Stvoren si na sliku Božju. Tvoja spolnost je dar, a svaka prava ljudska ljubav je odraz Božje ljubavi u kojoj su sve ljubavi sadržane.

4. Oblikuj stav i pokušaj učiniti

- Zahvali Gospodinu za svoj izgled i svoje tijelo.
- Moli riječima sv. Pavla apostola i učini ih osobnima:

*Tijelo moje hram je Duha Svetoga koji je u meni,
koga imam od Boga, te nisam svoj/svoja. Jer kupljen/na sam otkupninom.
Proslavit ću dakle Boga u tijelu svojem!*

(usp. 1 Kor 6, 19-20)

- Sastavi dnevnu molitvu za ispravno življenje spolnosti kako bi kao istinski kršćanin prepoznao svoje tijelo i čuvao ga kao hram Duha Svetoga.
- Razmisli na koji način je moguće iskazati ljubav svojoj simpatiji i održati je pritom čistom.

5. Moje bilješke

19.

NEŠTO O KRAJU ŽIVOTA

~ *Ljudi trebaju umirati na ljudskim rukama,
a ne od ljudskih ruku.* ~

Kardinal Franz König

1. Razmisli

- *Što je eutanazija?*
  - *Kakav je stav Katoličke crkve prema eutanaziji?*
  - *Kakav je stav Katoličke crkve prema darivanju organa?*
  - *Zbog čega neki ljudi smatraju da se eutanazija ne protivi petoj Božjoj zapovijedi?*
-
-
-
-
-

2. Pročitaj svjedočanstvo

Consuela Cordoba koja je prije 17 godina bila žrtva napada kiselinom planirala je prekinuti svoj život 29. rujna. Nju je 2000. godine napao njezin bivši dečko Dagoberto Esuncho. Polio ju je cijelu kiselinom i za to je dobio samo mjesec dana zatvora. Consuela je bila na 87 operacija. Diše uz pomoć cjevčice u nosu i jede samo tekuću hranu na slamku. Cijelo vrijeme mora nositi posebno odijelo, a nakon što joj je dijagnosticirana infekcija mozga, odlučila je umrijeti. Godine 2012. je rekla: „Imala sam savršene zube, bila sam lijepa, a sada sam uništena. Tri sam puta razmišljala o smrti. Pitala sam se čemu živjeti kad od života nemam ništa.“ Zato je htjela da je eutanaziraju.

Consuela koja pati od posljedica napada i ima strašne ožiljke živi u Kolumbiji, gdje je eutanazija legalna. Nedavno se susrela s Papom Franjom. Najprije su se zagrlili, a onda ga je tražila odobrenje da prekine svoj život. „Rekao mi je ne. Rekao je da mi neće dati odobrenje. Rekao mi je da sam lijepa i hrabra. To mi je promijenilo život. Sada želim živjeti“ – rekla je Consuela Cordoba. „Odustajem od eutanazije jer će Bog unijeti milosrđe u moj život. Zato što neću umrijeti, oni će donirati novac za skupu operaciju koja će koštati nekoliko milijuna pesosa“ - kaže Consuela Cordoba.

*Život, dakle,
biraj, ljubeći Jahvu,
Boga svoga,
slušajući njegov
glas, prianjajući
uz njega.*

(Pnz 30, 19-20)

► KKC
2276-2279,
2324.

3. Na tragu odgovora*

Crkva se protivi eutanaziji jer naučava da je Bog jedini gospodar života, a eutanazija je ubojstvo. Ona se zalaže za dostojanstveno umiranje, bez nasilnog skraćivanja ili produžavanja života.

Papa Ivan Pavao II. u svojoj enciklici *Evangelije života* kaže: „U zajedništvu s biskupima Katoličke Crkve, potvrđujem da je eutanazija teška povreda Božjeg zakona, jer je riječ o namjernu, moralno neprihvatljivu ubojstvu ljudske osobe“ (br. 65). Isti papa u već spomenutoj enciklici kaže: „Među tim djelima posebnu ocjenu zaslužuje darivanje organa izvršenih u obliku etički prihvatljivom, da bi ponudili mogućnost zdravlja pa i života bolesnicima ponekad lišenih nade“ (br. 86). Crkva dakle naučava da je život veliki Božji dar. Bog je jedini gospodar života i nitko nema pravo odlučivati kada će se nečiji život prekinuti.

4. Oblikuј stav

- Consuela Cordoba je samo jedna od mnogih osoba koja je zbog svoje velike боли i patnje poželjela umrijeti. Što bi rekao osobama poput nje koje proživljavaju veliku bol i patnju?
- Kako bi takvim osobama pomogao da prihvate svoj život kao Božji dar?
- Što bi Isus rekao takvoj osobi?

5. Moje bilješke

20.

KRŠĆANSKA LJESTVICA VRIJEDNOSTI

~ *Kad bi svijetom vladala ljubav,
zakoni bi bili suvišni.* ~

Aristotel

1. Razmisli

- Što znači biti kršćanin i živjeti kršćanskim životom?
- Po čemu se može prepoznati da gradiš iskren odnos prema Bogu?

2. Poslušaj pjesmu

Srce predajem Ti ►

„U meni je čežnja da štujem Te,
Gospode, svim srcem te proslavljam.

Svim što je u meni čast dajem Ti,
sve što obožavam u Tebi je.

Srce predajem Ti
i dušu svoju,
živim za Tebe.

Neka svaki moj dah,
svaki tren života mog
bude za Tebe.“

- Obrati pažnju na tekst. Koliko možeš prepoznati samoga/samu sebe u riječima ove pjesme?
  - Ako te neki dio teksta osobito dirne, možeš ga zabilježiti.
-
-
-

3. Na tragu odgovora*

Vrijednosti su ono što ljudskom životu i djelovanju daje smisao. Sve vrijednosti imaju svoj izvor u Bogu. Temeljna vrijednost, ljudsko dostojanstvo, ima svoj temelj u Božjoj ljubavi prema nama. Osoba stoga nikada ne smije postati sredstvo, ona je središte svih vrijednosti. Svako se društvo izgrađuje na temelju poretku vrijednosti, koje se ostvaruju u pravednosti i ljubavi. Biti kršćanin znači živjeti i djelovati u skladu s kršćanskim vrijednostima, među kojima je najveća ljubav (usp. 1 Kor 13).

► KKC
1812- 1829.

4. Oblikuj stav i pokušaj učiniti

Citat:

- 1) „Nosi križ, nemoj da križ nosi tebe.“
(sv. Filip Neri)
- 2) „Preskupo te Bog platio da bi te ostavio.“
(sv. Pio iz Pietrelcine)
- 3) „Tko će nas rastaviti od ljubavi Kristove?...“
(Rim 8, 35. 39)

Tekstovi:

- 1) Izl 20, 1-17
- 2) Lk 10, 25-28
- 3) Lk 13, 10-17

► Biblija

- Prouči ponuđene citate i tekstove iz Svetoga pisma. Što ti govore?
- Pronađi kršćanske vrijednosti koje nas Isus poziva živjeti i upiši ih u tablicu.
- Koje vrijednosti su tebi u životu na vrhu ljestvice?
- Napravi usporednu tablicu vrijednosti.
- Prouči svoju ljestvicu vrijednosti. Jesi li na Isusovu putu?

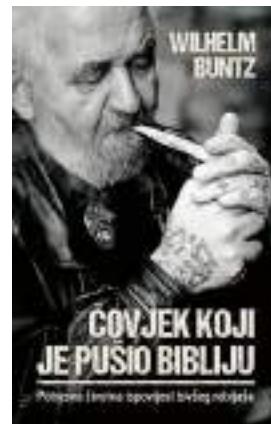
Čovjek – važniji od subote.

(usp. Lk 14, 5)

<p><i>Kršćanske vrijednosti</i> (Nadahnute Isusovim naukom)</p>	<p><i>Moje vrijednosti</i> (Što me nadahnjuje da tako živim?)</p>
Razlike:	
Sličnosti:	

- Osmisli strip koji objašnjava neku kršćansku vrijednost. Vidi:
  - 1) *Župa pozitivna na ljubav* ► <https://bit.ly/2UQf46e>
  - 2) *Evangelje za djecu* ► <https://bit.ly/397z5xs>
- Napravi malo ispitivanje među svojim vršnjacima i doznaj koje su njima vrijednosti važne. Prikaži ih na ljestvici. Uzorak ispitanika neka bude barem 20 sudionika.
- Uvedi u svoj dan neku aktivnost kao duhovni poticaj za rast u vjeri (čitanje Biblije, molitva, slušanje duhovne pjesme, pomoći nekome...).
- Preporuka za čitanje:

5. Moje bilješke

---

* ŽIVI I VJERUJ *

SEDAM DAROVA DUHA SVETOGA

1. Mudrost; 2. Razum; 3. Savjet; 4. Jakost,
5. Znanje; 6. Pobožnost; 7. Strah Božji.

GLAVNE ISTINE KATOLIČKE VJERE

1. Samo je jedan Bog, a tri su božanske osobe: Otac i Sin i Duh Sveti.
2. Bog je sve stvorio, sve uzdržava i svime upravlja.
3. Duša je čovječja besmrtna.
4. Sin je Božji postao čovjekom i otkupio nas svojom smrću na križu.
5. Milost je Božja potrebna za spasenje.
6. Bog će dobro nagraditi vječnom nagradom,
a zlo kazniti vječnom kaznom.

PET CRKVENIH ZAPOVIJEDI

1. Svetkuj zapovjedne blagdane i pobožno slušaj svetu misu nedjeljom i zapovijedanim blagdanima.
2. Posti zapovjedne postove i u određene dane ne mrsi.
3. Svake se godine najmanje jednom ispovjedi i o Uskrsu pričesti.
4. Obdržavaj ženidbene propise svete Crkve.
5. Doprinosi za crkvene potrebe.

ZAPOVIJED LJUBAVI PREMA BLIŽNJEMU

„Zapovijed vam novu dajem:

ljubite jedni druge;
kao što sam ja ljubio vas,
tako i vi ljubite jedni druge.“

(Iv 13, 34)

ZAPOVIJED LJUBAVI PREMA NEPRIJATELJIMA

„Ljubite svoje neprijatelje, činite dobro onima koji vas mrze i molite se za one koji vas progone i kleveću, da budete sinovi svoga nebeskoga Oca koji daje da sunce njegovo izlazi nad zlima i dobrima.“

(Mt 5, 44-45)

TJELESNA DJELA MILOSRĐA

1. Gladna nahraniti.
2. Žedna napojiti.
3. Siromaha odjenuti.
4. Putnika primiti.
5. Bolesna i utamničena pohoditi.
6. Zarobljenike i prognanike (izbjeglice) pomagati.
7. Mrtva pokopati.

DUHOVNA DJELA MILOSRĐA

1. Dvoumna savjetovati.
2. Neuka poučiti.
3. Grješnika opomenuti.
4. Žalosna i nevoljna utješiti.
5. Uvredu oprostiti.
6. Nepravdu strpljivo podnositi.
7. Za žive i mrtve Boga moliti.

POSLJEDNJE STVARI

Sveto pismo ovako nas uči:

„U svim svojim djelima misli na svoj konac,
pa nećeš nikada grijesiti.“ (Sir 7, 36)

Četiri posljednje čovjekove stvari jesu:

1. Smrt; 2. Sud; 3. Raj; 4. Pakao.

DRAGI MLADI, VI STE BOŽJE „SADA“!

„I vama se, dragi mladi, može dogoditi da se osjećate kao da ste u ‘čekaonici’, da čekate svoj red, a u međuvremenu izmišljamo za vas, ili sami izmišljate, budućnost koja je higijenski dobro upakirana i bez posljedica, a koja je samo privid radosti. Tako vas umirujemo i uspavljujemo kako ne biste stvarali buku, postavljali pitanja sebi i drugima, kako ne biste stavili u pitanje sebe i druge; a u tom ‘međuvremenu’ vaši snovi gube visinu i pretvaraju se u iluzije. Vi, dragi mladi, niste budućnost, nego Božje ‘sada’!

Osjetite sada, a ne sutra, da imate poslanje, i zaljubite se u njega. Ljubav kojoj nas Isus poučava, konkretna je ljubav, bliska, stvarna. Za Isusa na postoji ‘međuvrijeme’, nego milosrdna ljubav koja želi prodrijeti u srce i osvojiti ga. Ona želi biti naše blago, jer nije neko ‘međuvrijeme’ u životu, ili neka prolazna moda, ona je ljubav darivanja koja poziva na darivanje sebe.“

Papa Franjo

IZVORI I BIBLIOGRAFIJA

IZVORI

- Jeruzalemska Biblja*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1994.
- Biblja za mlade*, Verbum, Split, 2016.
- Nedjeljni i blagdanski misal za narod. Godina ABC*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2017.
- RIMSKI PONTIFIKAL, *Red Potvrde*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1998.
- Katekizam Katoličke Crkve*, HBK - Glas Koncila, Zagreb, 2016.
- Youcat. Katekizam Katoličke Crkve za mlade*, Verbum, Split, 2011.
- Youcat. Molitvenik za mlade*, Verbum, Split, 2012.
- Docat. Što činiti?*, Verbum, Split, 2016.
- REMERY Michel, *Tvitanje s Bogom*, Salesiana, Zagreb, 2018.
- MOHORIĆ Marijana, *Upitnik za srednjoškolce (Odgovori)*, na: <https://bit.ly/3iUzW7w> (14.5.2020.)
- MOHORIĆ Marijana (ur.), *Potvrđeni za život u punini. Prva godina priprave kandidata za slavlje sv. Povrde. Priručnik za katehete*, Zadarska nadbiskupija (*ad experimentum*), Zadar, 2020.

DOKUMENTI

- DRUGI VATIKANSKI KONCIL, *Dokumenti*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2009.
- HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA, „*Da vaša radost bude potpuna*” (Iv 15, 11). *Kateheza i rast u vjeri u današnjim okolnostima*, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2018.
- HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA, *Župna kateheza u obnovi župne zajednice. Plan i program*, Zagreb – Zadar, Nacionalni katehetski ured - Hrvatski institut za liturgijski pastoral, 2000.
- IVAN PAVAO II., *Evangelium Vitae* (Evangelije života), Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2003.
- PAPA FRANJO, *Evangelii gaudium* (Radost Evangelja), Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2013.
- PAPA FRANJO, *Lumen fidei* (Svetlo vjere), Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2013.
- PAPA FRANJO, *Gaudete et exsultate* (Radujte se i kličite), Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2018.
- PAPA FRANJO, *Christus vivit* (Krist živi), Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2019.
- PAPA FRANJO, *Fratelli tutti* (Svi, braćo), Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2020.
- PAVAO VI., *Humanae vitae* (Ljudski život), Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2008.

- PONTIFICIO CONSIGLIO PER LA PROMOZIONE DELLA NUOVA EVANGELIZAZIONE, *Direttorio per la Catechesi*, San Paolo, Città di Vaticano, 2020.
- SVETI ZBOR ZA BOGOŠTOVLJE, *Red Potvrde*, Hrvatska biskupska konferencija - Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1998.
- ZBOR ZA NAUK VJERE, *Donum vitae* (Dar života), Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2012.

OSTALA LITERATURA

- ALBERICH Emilio, *Pastoral mladih i kateheza*, u: *Kateheza* 28 (2006.) 2, 117-127.
- BARIČEVIĆ Josip (ur.), *Snagom Duha. Uvođenje u vjeru i život kršćanske zajednice. Priprava za sakramenat potvrde (krizmu)*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1993.
- BERZOSA Raúl, *Ponuda vjere mladima. Izazovi i prijedlozi*, u: *Kateheza* 29 (2007.) 4, 359-370.
- Biblja mladima. Središnje teme Starog i Novog zavjeta*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1995.
- Blažena Majka Terezija, *Misli, anegdote, molitve*, Verbum, Split, 2008.
- BOSMANS Phil, *Živjeti svaki dan*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2000.
- CHÁVEZ VILLANUEVA Pascual, *Ponesimo evanđelje mladima. Hod vjere za današnje mlade*, u: *Kateheza* 32 (2010.) 1, 32-42.
- DUFOUR Xavier Leon-Dufour, *Rječnik biblijske teologije*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1993.
- Enciklopedijski teološki rječnik*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb 2009.
- GRÜN Anselm, *Potvrda. Odgovornost i snaga*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2003.
- GUITTON Jean, *Moj mali katekizam*, U pravi trenutak, Đakovo, 1995.
- LIBRIĆ Radovan – Martina RAŠPOLIĆ (ur.), *S tobom želim poći. Kateheze za mlade*, Glas Koncila, Zagreb, 2005.
- MADINGER Herbert, *Temelji vjere. Priručnik za srednjoškolski i studentski vjeronauk*, U pravi trenutak, Đakovo, 1991.
- MADRID Patrick, *Gdje je to u Bibliji?* Verbum, Split, 2005.
- MAGGIOLINI Alessandro, *Temelji kršćanskog života za mlade*, Verbum, Split, 2012.
- MALBAŠIĆ Ivan (ur.), *Dođi, Gospodine Isuse. Pjesmarica za susrete, molitve i mise s mladima*, Ured za pastoral mladih Varaždinske biskupije, Varaždin, 2004.
- MATELJAN Ante, *Otajstvo poslanja. Sakrament potvrde*, Crkva u svijetu, Split, 2004.
- NIKOLIĆ Mirko, *Snaga susreta*, Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove, Zagreb, 2001.
- OBEREIDER Ingeborg i Horst, *Temeljni tečaj vjere. Za obitelji mlade zajednice i skupine*, Verbum, Split, 2010.
- ZINK Jörg, *Kako danas moliti*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1978.

MREŽNI IZVORI

- ANIĆ ARIANA, *Papa mladima na kraju Svjetskoga dana mladeži u Panami: Vi ste Božje 'sada'!*, na: <https://bit.ly/2McSBQ4> (29.1.2021.)
- Biblija online*, na: <https://biblija.ks.hr/> (1.11.2020.)
- Bog nije mrtav*, na: bit.ly/37Z79v3 (3.11.2020.)
- Božanski Časoslov*, na: bit.ly/33bdArP (31.7.2020.)
- Čin vjere, ufanja i ljubavi*, na: bit.ly/2UXR80F (31.7.2020.)
- Liturgija dana*, na: bit.ly/3m1B4a7 (1.11.2020.)
- Evangelje za djecu*, na: bit.ly/397z5xs (31.7.2020.)
- Evo odličan način kako provesti 15 minuta s Isusom*, na: bit.ly/15sIsusom (6.11.2020.)
- FERRERO Bruno, *Starica koja je čekala Boga*, na: bit.ly/2UWHf3u (10.11.2020.)
- Hvala ti*, na: bit.ly/2UT7Yhp (31.7.2020.)
- Ispit savjesti - za mlađe*, na: bit.ly/2THsFfx (1.11.2020.)
- Ispit savjesti na temelju triju bogoslovnih kreposti – vjere, ufanja i ljubavi*, na: bit.ly/397p1EN (31.7.2020.)
- Katolik si? Evo ti šansa. Dokaži!*, na: bit.ly/2IYxGOW (2.11.2020.)
- Lectio divina s don Boscom*, na: bit.ly/2UWWHMU (31.7.2020.)
- Majka Terezija, *Život je*, na: bit.ly/3nPmOSq (31.7.2020.)
- Nepoznati autor, *Božja stopala*, na: bit.ly/2JaKYYk (31.7.2020.)
- Nova Eva*, na: apple.co/2IZggSg (1.11.2020.)
- Pisma Bogu*, na: bit.ly/3kLsR9q (3.11.2020.)
- POTOČAR Lea, *Molitveni plan: Pobožnost za svaki mjesec u godini*, na: bit.ly/2UTcht5 (31.7.2020.)
- , *Svakodnevna molitva: Pobožnosti za svaki dan u tjednu*, na: bit.ly/2JaKukY (31.7.2020.)
- Srce predajem Ti*, na: bit.ly/2URtTVX (4.8.2020.)
- SUŠAC Miljenko, *Pobožnosti Katoličke Crkve*, na: bit.ly/39a0zT7 (31.7.2020.)
- Život bez lica: Htjela se ubiti, ali papa ju je uspio odgovoriti*, na: bit.ly/361hBB4 (5.8.2020.)
- Župa pozitivna na ljubavl!*, na: bit.ly/2UQf46e (31.7.2020.)
- 9 Months In The Womb*, na: bit.ly/3cH084H (4.11.2020.)

IZVORI FOTOGRAFIJA (Prema rednom broju teme)

1. Privatni album - Ivan Kapović, prof.
El papa Francisco pidió despertar ante la injusticia mundial, na: bit.ly/3nS79Sw (3.11.2020.)
  2. *Girls sitting around*, na: bit.ly/2UTefcX (30.7.2020.)
  3. Privatni album – Iva Žižić, prof.
  4. Privatni album – Ljiljana Elek, prof.
Božja stopala, na: bit.ly/36XXWBa (31.7.2020.)
  5. Privatni album – Anica Galešić, prof.
Giovane-preghiera, na: bit.ly/33ecbRb (3.11.2020.)
  6. *Moliti s Biblijom*, na: bit.ly/337WFGD (31.7.2020.)
La donna..., na: bit.ly/2J7CktG (6.11.2020.)
Molitva je kao kisik za život!, na: bit.ly/3pW3pkF (6.11.2020.)
  7. *A importância da oração do Rosário*, na: bit.ly/3fuNcOy (1.8.2020.)
Click To Pray eRosary, na: bit.ly/3m3YpYP (2.11.2020.)
  8. Privatni album – Anica Galešić, prof.
  9. *Prijatelji u igri*, na: bit.ly/2J3Llo6 (30.7.2020.)
  10. *The Land and the Sea*, na: bit.ly/35XipXm (1.11.2020.)
Cercati e non abbandonati, na: bit.ly/33bi6Xj (5.11.2020.)
  11. Fragment slike, na: bit.ly/39f5PF1 (7.11.2020.)
Le sette parole di Gesù, na: bit.ly/2J3Clz4 (8.11.2020.)
  12. „Putokazi sreće“, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2016.
Sedam glavnih grijeha, na: bit.ly/2IU4DfJ (3.11.2020.)
  13. *Chapel at the top of Mount Sinai*, na: bit.ly/35ZBdWb (3.8.2020.)
Maijishan pećine, na: bit.ly/2J24Ehq (3.11.2020.)
  14. *Matejev poziv*, na: bit.ly/33eQxwb (2.11.2020.)
Chamomile, in: bit.ly/3nTR8eM (3.11.2020.)
  15. *San Tomasso*, na: bit.ly/3pQRhBk (3.11.2020.)
e-Duhovne vježbe, na: bit.ly/3fwI7Fe (3.11.2020.)
  16. *The parable of the talents of gold*, na: bit.ly/35Zhupj (3.8.2020.)
Odgovor je veoma zanimljiv, na: bit.ly/39cgznK (7.11.2020.)
  17. *Usvojen prijedlog zakona*, na: bit.ly/2J5aE8T (3.8.2020.)
Embryonic development, na: shutr.bz/3nQtfEO (10.11.2020.)
  18. *Slika Boga i čovjeka u duhovnosti Benedikta XVI. 3*, na: bit.ly/2KtARyy (30.7.2020.)
Coronavirus, l'amore „bandito“ anche nella fase 2, na: bit.ly/3nYDtTP (11.11.2020.)
  19. *Eutanazija dobila zeleno svjetlo u portugalskom parlamentu*, na: bit.ly/372uKZH (3.8.2020.)
Kada prihvativimo patnju već smo ju pobijedili, na: bit.ly/3fsNd5D (7.11.2020.)
  20. *Prayer Before a Crucifix*, na: bit.ly/2J4M3l0 (3.8.2020.)
Particolare della Gmg con Papapa Francesco, na: <https://bit.ly/2Ylg4B0> (29.1.2021.)
- Fotografije za uvodnice tematskih ciklusa:
Iz privatnog arhiva s. Marijane Mohorić, SCJ

IZ RECENZIJA

Prof. dr. sc. Ana Thea FILIPOVIĆ

Priručnik za krizmanike „Potvrđeni za život u punini“ namijenjen za prvu godinu priprave za slavlje sakramenta svete potvrde prati istoimeni priručnik za katehete koji je odobrenjem zadarskog nadbiskupa mons. dr. Želimira Puljića ove školske godine 2020./21. već u uporabi „ad experimentum“. (...) Priručnik je u cijelini dobro osmišljen i primjeren tematski obrađen tako da uvodi krizmanike u proces promišljanja i produbljivanja vjere, osvješćivanja kršćanskog identiteta i života te ih potiče na djelovanje: u vlastitom životu, u mikro socijalnim odnosima i u širem društvenom i crkvenom okruženju. Biblijski tekstovi su dobro odabrani i primjereni aktualizirani.

Doc. dr. sc. Elvis RAŽOV

(...) Svaka tematska cjelina metodološki je obrađena na način da polazi od krizmanika kao subjekta koji o određenoj temi treba osvijestiti svoja prethodna razmišljanja i stavove te ga se poziva da ih artikulira odgovarajući na postavljena pitanja u priručniku. Nakon toga, poziva ga se da pozorno posluša prigodan biblijski tekst na temelju kojega treba korigirati ili potvrditi ispravnost svojih dotadašnjih stavova na temelju susreta s Božjom riječi. Time je ospozobljen oblikovati svoj cjeloviti kršćanski životni stav o određenoj temi i iznijeti ga u bilješkama. Priručnik donosi različite literarne uratke i izreke poznatih autora, biblijske i katekizamske tekstove, slikovne prikaze i skice kako bi zainteresirao krizmanika i angažirao ga u aktivnom i osobnom pristupu određenoj temi. Posebnost priručnika očituje se i u suvremenom interaktivnom pristupu kroz QR kodove kojima se krizmanicima omogućuje da preko svojim pametnih telefona izravno pristupe različitim video i tekstualnim sadržajima na internetu. Priručnik na vrlo živ i osoban način vodi krizmanika prema osobnom susretu s Kristom u Božjoj riječi, molitvi i zajedništvu Crkve prema slici božanskog Trojstva kako bi ga osposobio da bude svjedok i navjestitelj Božjeg spasenja u svijetu.

SADRŽAJ

KRIZMANIČE, UPOZNAJ SVOJE DOSTOJANSTVO!	5
I. POZVANI U ŽIVOT	7
1. POZIV U ŽIVOT	9
2. PRIHVAĆANJE SEBE U SVJETLU BOŽJE RIJEČI	12
3. (NE)ODGOVORNOST U OPHOĐENJU S DAROM ŽIVOTA	15
4. ŽIVOTNE TEŠKOĆE I NAČINI RJEŠAVANJA PROBLEMA	18
5. MOLITVA U KRŠĆANSKOM ŽIVOTU	21
6. MOLITI S BIBLIJOM	24
7. TRADICIONALNI OBLICI MOLITVE I POBOŽNOSTI	27
8. STVORENI SMO ZA ZAJEDNIŠTVO	30
* MOLI I VJERUJ *	33
II. POZVANI NA ZAJEDNIŠTVO	35
9. POZIV NA ZAJEDNIŠTVO	37
10. ČOVJEKOV ODGOVOR: GRIJEH	40
11. ISUS KRIST – SPASITELJ	43
12. POZIV NA SVETOST	46
13. GRADITI CIVILIZACIJU LJUBAVI	49
14. BLIŽNJI KAO DAR	52
15. ŽIVOT U SLOBODI	55
16. KRŠĆANSKO POŠTIVANJE RAZLIČITOSTI	58
* SLAVI I ŽIVI *	61
III. POZVANI ŽIVJETI KRŠĆANSKI	63
17. POČETAK ŽIVOTA	65
18. (NE)ODGOVORNO ŽIVLJENJE SPOLNOSTI	68
19. NEŠTO O KRAJU ŽIVOTA	71
20. KRŠĆANSKA LJESTVICA VRIJEDNOSTI	74
* ŽIVI I VJERUJ *	79
DRAGI MLADI, VI STE BOŽJE „SADA“!	81
IZVORI I BIBLIOGRAFIJA	83
IZ RECENZIJA	87
SADRŽAJ	88